

RAPORT Z EWALUACJI CAŁOŚCIOWEJ

Szkoła Podstawowa nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w
Lubinie
Lubin

Dolnośląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty we Wrocławiu

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 16-01-2013 - 25-01-2013 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Jolanta Małek-Kot, Danuta Szetelnicka.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli samorządu lokalnego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	26
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	8
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	4
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	35
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	47
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo	8
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	11
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	32
Partnerzy szkoły, przedstawiciele samorządu lokalnego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele samorządu lokalnego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	11
Obserwacja zajęć		Klasy trzecie i czwarte (szkoły podstawowe)	10
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd
Analiza danych zastanych			

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Szkoła Podstawowa nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie
Patron	Stefania Sempołowska
Typ placówki	Szkoła podstawowa
Miejscowość	Lubin
Ulica	Legnicka
Numer	1
Kod pocztowy	59-300
Urząd pocztowy	Lubin
Telefon	767462120
Fax	
Www	http://sp9.lubin-edu.pl
Regon	00071269200000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	346
Oddziały	15
Nauczyciele pełnozatrudnieni	29
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	3
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	1
Średnia liczba uczących się w oddziale	23.07
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.93
Województwo	DOLNOŚLĄSKIE
Powiat	lubiński
Gmina	Lubin
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Raport, do którego lektury Państwa zapraszamy, dotyczy wyników ewaluacji zewnętrznej całościowej przeprowadzonej w Szkole Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie. Poniżej znajdują Państwo najważniejsze, wynikające z badań informacje o szkole. Wszystkie zawarte w tekście tezy i dane znajdują potwierdzenie w wynikach przeprowadzonych badań.

Szkoła Podstawowa nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie jest placówką publiczną prowadzoną przez Gminę Miejską Lubin. Do 15 oddziałów uczęszcza 346 uczniów. Wyróżnia ją nowoczesna baza lokalowa i wyposażenie, które w pełni umożliwia realizację podstawy programowej i wdrażanych w szkole programów nauczania. Placówka dysponuje, m.in.: 16 salami lekcyjnymi, które wyposażono w 13 tablic interaktywnych, 16 rzutników multimedialnych i komputery z dostępem do Internetu oraz salą gimnastyczną, placem zabaw i boiskiem wielofunkcyjnym.

W szkole przeprowadza się sprawdziany wiadomości i umiejętności uczniów na każdym poziomie nauczania. Dokonywana jest analiza wyników, służąca wskazywaniu poziomu skuteczności prowadzonych działań, określeniu zagadnień wymagających doskonalenia i modyfikacji procesu dydaktycznego. Na przestrzeni trzech ostatnich lat wyniki sprawdzianu zewnętrznego plasują się w strefie staninów średnich (2010, 2012 - 5, 2011 - 6).

W placówce kładzie się szczególny nacisk na podniesienie poziomu kształcenia poprzez wprowadzanie nowatorskich i twórczych metod nauczania oraz rozwój kompetencji informatycznych i komunikacyjnych uczniów, co znajduje odzwierciedlenie w Koncepcji Pracy Szkoły i Programie Rozwoju Szkoły, jak również realizowanych projektach edukacyjnych "Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji" i "Dolnośląska e - szkoła" wdrażanych we współpracy z Gminą Miejską Lubin, i współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizacja wskazanych projektów zaowocowała uzyskaniem przez szkołę w 2012r. Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły.

W celu rozwijania zainteresowań uczniów i wyrównywania szans edukacyjnych w szkole realizowane są opracowane przez nauczycieli programy, projekty przedmiotowe i międzyprzedmiotowe, m.in. takie jak: "Jestem małym ratownikiem", "Zasady bezpieczeństwa znam i wzorowo je przestrzegam", "Bezpieczeństwo uczniów w Internecie", "Nadmorska przygoda", "Szkolni muzykanci", "Pisać każdy może", "Ortograficzne piątki szansą na piątki", "Szóstoklasista przed sprawdzianem", "Figury geometryczne" czy "Krainy geograficzne". Ponadto szkoła oferuje uczniom bogatą ofertę zajęć pozalekcyjnych, w ramach których mogą rozwijać pasje i zainteresowania.

Ważnym kierunkiem pracy szkoły jest też wspieranie rodziców w procesie edukacji i wychowania dzieci, dzięki realizowaniu zadań wychowawczych i profilaktycznych w ramach wdrażanych programów: "Bezpieczna Szkoła", "Szkoła Promująca Zdrowie", "Szkoła Dbająca o Środowisko" czy "Szkoła bez Przemocy".

W opinii rodziców i partnerów dogodna lokalizacja, przyjazna atmosfera i spójne działania wychowawcze podejmowane przez dyrektora, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych sprzyjają bezpieczeństwu fizycznemu i emocjonalnemu dzieci. Uczniowie znają istniejące w szkole zasady zachowania, gdzie ważnym elementem jest obowiązujący w placówce mundurek uczniowski, którego noszenie jest wynikiem decyzji podjętych przez rodziców.

Dzieci sześciolatnie są wdrażane w działania uczniowskie, ponieważ w środowisku promowana jest wartość edukacji. Bardzo dobrze układa się współpraca z wieloma instytucjami, w tym z Komendą Hufca ZHP, której efektem jest funkcjonowanie na terenie placówki 77 drużyny harcerskiej "Silvestris".

Współpraca nauczycieli w zespołach samokształceniowych i zadaniowych oraz nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora wpływa korzystnie na doskonalenie procesów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jak również przyczynia się do wprowadzania prorozwojowych zmian w zakresie doskonalenia systemu opieki nad uczniami zdolnymi, wdrażania nowoczesnych technologii, przepływu informacji i promowania szkoły w środowisku. Wskazanym modyfikacjom sprzyja funkcjonowanie platformy edukacyjnej Fronter i dziennik elektroniczny. Efektem systematycznego doskonalenia i współdziałania nauczycieli jest publikowanie dobrych praktyk w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Wyniki badania i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wskazują, że analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego prowadzona jest różnymi metodami, które mają na celu poprawę jakości pracy szkoły. W planowaniu dydaktycznym dobierane są działania, które przyczyniają się do wdrożenia wniosków mających wpływ na organizację procesu nauczania.

W szkole przeprowadzana jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego w celu poprawy jakości pracy szkoły, na co wskazali dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów. Stwierdzili, że celem prowadzonych analiz jest poprawa jakości pracy szkoły, gdyż służą one, m.in.: wskazaniu obszarów wymagających podjęcia dodatkowych działań organizacyjnych i programowych, informowaniu o osiągnięciach indywidualnych uczniów oraz pracy nauczycieli i procesie kształcenia w szkole. Zdaniem nauczycieli są także oceną efektywności ich pracy, mobilizującą do dalszego działania i doskonalenia zawodowego.

Wyniki sprawdzianów analizowane są w kontekście danych ilościowych i jakościowych. Analiza ilościowa polega na zestawianiu statystycznym w formie graficznej (w tabelach i wykresach), opracowaniu i interpretacji danych sprawdzianu szóstoklasisty. Porównuje się, w którym stanie i na którym poziomie znajduje się szkoła na tle rozkładu wyników szkół w mieście, powiecie, województwie i kraju. Rozpatruje się pozycję szkoły w rankingu szkół w mieście w wyniku ogólnym i w pięciu umiejętnościach (czytanie, pisanie, rozumowanie, korzystanie z informacji, wykorzystanie wiedzy w praktyce). Analiza prowadzona jest w zespołach samokształceniowych nauczycieli i obejmuje analizę poszczególnych umiejętności, zadań i standardów egzaminacyjnych, najczęściej powtarzających się wyników, wyników środkowych, rozstępu między wynikami czy odchylenia standardowego. Na podstawie współczynnika łatwości rozwiązywania poszczególnych zadań ocenia się wszystkie badane umiejętności i określa się stopień trudności zadań. Dokonuje się klasyfikacji zadań, które dla uczniów okazały się bardzo łatwe, łatwe, trudne i bardzo trudne. Współczynniki porównuje się z latami wcześniejszymi, a wyniki zestawia się ze średnią ocen uzyskaną przez ucznia na koniec roku szkolnego i średnią ocen z języka polskiego, historii i społeczeństwa, matematyki i przyrody. Analizie jakościowej poddawane są czynniki indywidualne, czynniki środowiskowe oraz czynniki pedagogiczne. Proces analizy jakościowej i przygotowanie raportu przebiega etapami. Każdy nauczyciel wspólnie z uczniami dokonuje analizy jakościowej gromadząc informację zwrotną od ucznia, aby znaleźć przyczynę, dlaczego niektóre zadania okazały się dla niego trudne, a inne łatwe. Kolejny etap to analiza jakościowa w zespołach nauczycieli uczących, wychowawcy i pedagoga szkolnego. Pedagog wspólnie z nauczycielami uczącymi, prowadzącymi zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze i specjalistyczne analizuje osiągnięcia indywidualne uczniów ze względu na ich możliwości rozwojowe określone w opiniach i orzeczeniach, efekty indywidualnej pracy z uczniem, frekwencję ucznia na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych oraz czynniki środowiskowe. Czynniki pedagogiczne analizowane są przez dyrekcję szkoły i zespoły zadaniowe nauczycieli. Zespoły przygotowują rekomendacje, konstruowane są programy naprawcze lub doskonalące, wyznaczane kierunki działań szkoły. "Raport z analizy wyników sprawdzianu klas szóstych", który ma formę opisową i graficzną przedstawia się na zebraniu rady pedagogicznej, następnie nauczyciele prezentują go rodzicom w czasie zebrań ogólnych, a wyniki indywidualne uczniów w czasie konsultacji indywidualnych. Raporty publikowane są także na platformie edukacyjnej.

Wnioski z analiz wyników sprawdzianu są wykorzystywane i mają wpływ na organizację procesu nauczania. Zdaniem dyrektora i wszystkich ankietowanych nauczycieli (26) wnioski z analizy wyników sprawdzianu są wdrażane i służą, m.in.:

- modyfikacji metod i form pracy z uczniem oraz doskonaleniu umiejętności, które wypadły słabo na sprawdzianie,
- prowadzeniu dodatkowych zajęć pozalekcyjnych dostosowanych do potrzeb i możliwości uczniów, organizowaniu zajęć pozalekcyjnych dla uczniów klas VI,

- prowadzeniu działalności innowacyjnej poprzez wykorzystanie platformy edukacyjnej Fronter, np.: do tworzenia interaktywnych zadań matematycznych i informatycznych, systematycznego oceniania prac, nagrywania i publikowania filmów na You Tube, a następnie umieszczania ich w zasobach lub w konkretnych zadaniach interaktywnych,
- współtworzeniu i realizowaniu projektów przedmiotowych mających na celu poprawę efektów kształcenia, np. "Pisać każdy może", "Ortograficzne piątki szansą na piątki", "Szóstoklasista przed sprawdzianem" oraz tworzeniu programów naprawczych,
- stosowaniu indywidualizacji pracy z uczniem na zajęciach edukacyjnych oraz realizowaniu wniosków i zaleceń wynikających z analizy wyników nauczania pod kątem możliwości uczniów ujętych w opinii poradni psychologiczno - pedagogicznej,
- tworzeniu i wykorzystaniu: prezentacji multimedialnych, tablic interaktywnych, multibooków, wizualizera, systemu szybkiej odpowiedzi Testico.

W opinii dyrektora wdrażane wnioski z analizy wyników sprawdzianu klasy VI przynoszą oczekiwane efekty. Dyrektor wskazał, że w roku szkolnym 2009/10 wyciągnięto wnioski z analizy wyników sprawdzianu klasy VI, które zostały wdrożone w kolejnych latach. I tak, np. okazało się, że należy: "...opracować i wdrożyć system działań poprawiających efekty kształcenia, w szczególności standardów, które na sprawdzianie zewnętrznym wypadają najslabiej: pisanie, rozumowanie, wykorzystanie wiedzy w praktyce, korzystanie z informacji". Zdaniem dyrektora wdrożony system poprawy efektów kształcenia przyniósł oczekiwane rezultaty. O skuteczności podjętych działań świadczy wzrost efektów kształcenia w roku szkolnym 2010/11. Współczynnik łatwości testu w standardzie wykorzystanie wiedzy w praktyce w roku szkolnym 2009/10 wynosił w szkole 0.49, w mieście 0.54, a w województwie 0.53. W roku szkolnym 2010/11 wskaźnik łatwości testu wyniósł 0.56 i był wyższy niż w mieście o 6% i wyższy niż w województwie o 8%. W roku 2011 wskaźniki łatwości testu w standardach: czytanie ze zrozumieniem, pisanie, rozumowanie i wykorzystywanie wiedzy w praktyce były wyższe w porównaniu do roku poprzedniego, a w standardach czytanie, rozumowanie, korzystanie z informacji i wykorzystanie wiedzy w praktyce były wyższe niż w mieście i województwie. Należy również dodać, że wyniki sprawdzianu zewnętrznego z ostatnich trzech lat potwierdzają założenie, że wdrażane w szkole wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia, gdyż szkoła na przestrzeni trzech ostatnich lat uzyskiwała średni wynik, który utrzymywał się na poziomie stanina 5 (średni) i 6 (wyżej średni).

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Wyniki badania i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wskazują, że uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Dzięki wdrażaniu wniosków z analizy osiągnięć i uwzględnieniu możliwości rozwojowych uczniów, rodzice posyłają dzieci sześciolatnie do klasy I. Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania przez uczniów lepszych wyników w nauce, urozmaicają zajęcia stosując platformę edukacyjną Fronter, na której zamieszczają zadania, informacje o konkursach, zawodach sportowych, osiągniętych sukcesach oraz tworzą na platformie dodatkowe sale dla uczniów.

Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności zgodnie z podstawą programową. Nauczyciele (25/26) odnosząc się do roku szkolnego 2011/12 wysoko ocenili stopień opanowania opisanych w podstawie programowej wiadomości i umiejętności, gdyż na poziomie 7 i 8 (w skali od 1 do 8). Jeden respondent był zdania odmiennego wskazując przedział 2 (poziom niski). Z analizy dokumentów wynika, że w ostatnich dwóch latach procent uczniów niepromowanych zmalał o 0.84% (rok szkolny 2010/11 - 4/354 - 1.13%, rok szkolny 2011/12 - 1/348 - 0.29%). Także raporty z analizy wyników próbnego sprawdzianu, np. Wydawnictwa Pedagogicznego Operon dla klas IV oraz klas V świadczą o nabywaniu przez uczniów określonych wiadomości i umiejętności. Również partnerzy i przedstawiciele samorządu stwierdzili, że uczniowie nabywają w szkole różne umiejętności. Wymienili, m.in.: rozwijanie przedsiębiorczości, naukę języków obcych, posługiwanie się technologią informacyjną i komunikacyjną, dbałość o zdrowie i higienę osobistą. Zwrócili także uwagę na naukę zachowań asertywnych i umiejętność współpracy w zespole.

W szkole analizuje się osiągnięcia uczniów. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) zgodnie podali, że analizują

osiągnięcia wszystkich uczniów. Dyrektor wskazał, że w szkole przygotowany jest plan badania osiągnięć uczniów. W trakcie procesu edukacyjnego I etapu nauczania nauczyciele prowadzą monitorowanie osiągnięć uczniów indywidualnie i zespołowo. W klasach I po zakończeniu okresu adaptacyjnego (w październiku) przeprowadzają diagnozę na wejściu w zakresie dojrzałości szkolnej na podstawie kart obserwacji, a logopeda szkolny diagnozę przesiewową wśród nowo przyjętych uczniów. Wychowawca analizuje dojrzałość szkolną każdego dziecka. Ustala zakres współpracy z logopedą i innymi nauczycielami. Następnie nauczyciele w zespole przygotowują analizę porównawczą, wypracowują wnioski i rekomendacje do pracy dla rady pedagogicznej. Raport jest przedstawiany w zespole nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz w czasie zebrania całej rady pedagogicznej. W klasach III na wyjściu prowadzona jest diagnoza wewnętrzna narzędziami wystandaryzowanymi (np. z Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów). Następnie raport analizowany jest w zespołach do spraw diagnoz edukacyjnych i omawiany jest na radzie pedagogicznej. Także po I etapie nauczania języka angielskiego następuje diagnozowanie poziomu umiejętności uczniów. W klasie IV na wejściu przeprowadza się diagnozę z języka polskiego, matematyki, przyrody, języka angielskiego narzędziami opracowanymi przez nauczycieli lub pozyskanymi z wydawnictw np. w ramach programu "Lepszej szkoły" Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego. Po klasie IV i V oraz w klasie VI (w listopadzie i styczniu) analizuje się osiągnięcia uczniów sprawdzianem przygotowanym przez wydawnictwo lub instytucje działające na rzecz edukacji, porównując wyniki testów na przestrzeni czasu. Wszystkie analizy są omawiane w zespołach nauczycielskich i na zebraniu rady pedagogicznej, a w konsekwencji publikowane na platformie edukacyjnej Fronter. Wyniki analiz jakościowych i ilościowych z kolejnych lat znajdują się w dokumentacji szkoły.

Analiza osiągnięć szkolnych uwzględnia możliwości rozwojowe uczniów. Zgodną opinię w tej kwestii przedstawili dyrektor i nauczyciele w wywiadach, którzy wskazali, że analiza osiągnięć dotyczy uczniów wymagających wsparcia dydaktycznego, jak również dzieci uzdolnionych. Wiedza o możliwościach rozwojowych uczniów czerpana jest z informacji uzyskanych od rodziców, pielęgniarki szkolnej, z obserwacji, z opinii i orzeczeń poradni psychologiczno - pedagogicznej. Wychowawcy klas na początku roku szkolnego wypełniają arkusz "Diagnoza sytuacji wychowawczo - opiekuńczej klasy" w oparciu o informacje zebrane od rodziców, a pedagog szkoły przygotowuje "Diagnozę sytuacji wychowawczo - opiekuńczej szkoły", którą omawia na posiedzeniu zespołu wychowawczego, a następnie przekazuje informacje radzie pedagogicznej. Dyrektor i nauczyciele podkreślili, że w ramach organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej powoływane są zespoły, które dokonują diagnozy potrzeb dzieci, analizują opinie poradni psychologiczno - pedagogicznej, rozpoznają zainteresowania i uzdolnienia uczniów, zalecając odpowiednie formy wsparcia i opracowują indywidualne plany działań dla uczniów. I tak, dla uczniów mających trudności zarówno w zakresie dydaktycznym, jak i wychowawczym wdrażane są indywidualne plany zajęć: z matematyki, zajęć rewalidacyjnych z zakresu oligofrenopedagogiki, terapii pedagogicznej, jak również w zakresie terapii logopedycznej dla uczniów z zaburzeniami mowy. Dyrektor i nauczyciele podali, że również możliwości rozwojowe uczniów zdolnych rozpoznawane są w szkole, wskazując przykład dotyczący trojga uczniów uzdolnionych z klas I - III, jak i jednego ucznia z klasy V, który posiada opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej o uzdolnieniach kierunkowych i realizuje indywidualny program nauczania z matematyki. Uczniowie uczestniczą w kołach zainteresowań (matematycznych i polonistycznych), uczęszczają również na zajęcia warsztatowe Uniwersytetu Dziecięcego Unikids. Praca z uczniami określona została, m.in. w Planach Działań Wspierających oraz w Indywidualnym Programie Edukacyjno - Terapeutycznym, w których zaproponowano również metody pracy z uczniami. Praca z uczniem zdolnym z klasy V odbywa się na lekcjach, ale głównie na zajęciach pozalekcyjnych oraz w czasie popołudniowym w wirtualnych salach na platformie edukacyjnej Fronter. Efektem podejmowanych działań są uzyskiwane czołowe miejsca w konkursach, np. I miejsce w "Limesowym konkursie matematycznym" czy w "Zabawach z geometrią".

W szkole formułuje się i wdraża wnioski z analizy osiągnięć uczących się. Dyrektor i przedstawiciele grona pedagogicznego podczas wywiadu stwierdzili, że wszystkie wnioski z analiz osiągnięć uczniów zostały wykorzystane i zgodnie podali przykład wniosków z analizy osiągnięć uczniów w pierwszym etapie edukacyjnym (związane z funkcjonowaniem sześciolatków w szkole, gdzie w klasie I a większość - 13/21, to dzieci w wieku lat 6). Zdiagnozowano stopień opanowania przez dzieci umiejętności przewidzianych w klasie I w I etapie kształcenia. Po diagnozie wstępnej przedstawiono następujące wnioski:

- "...grupa sześciolatków w klasie I a wykazała się dobrym przygotowaniem do nauki w klasie I",
- "...wyniki diagnoz klasy I a są porównywalne z wynikami klas I b, I c",
- "...w klasie I a uczniowie wykazują bardzo słabo rozwiniętą małą motorykę, błędnie kreślą wzory literopodobne, szlaczki, niedokładnie kolorują i wycinają po śladach",
- "...60% dzieci prawidłowo dzieli wyrazy na głoski i sylaby, 70% dzieci poprawnie posługuje się liczebnikami, klasyfikuje przedmioty w zbiorach, ale liczy tylko na konkretnych, 55% prawidłowo określa położenie względem siebie i wskazuje stronę lewą i prawą, 30% dzieci ma dobrze rozwiniętą spostrzegawczość".

W celu realizacji wniosków nauczyciele podjęli działania, które zostały wdrożone do procesu edukacyjnego i które dotyczyły: zorganizowania w klasie I a koła plastycznego, w klasie I b koła tanecznego natomiast w klasie I c koła teatralnego. Również wydłużono okres adaptacyjny i przedliterowy u dzieci stosując naukę poprzez zabawę. Zaplanowano zajęcia na sali motorycznej i sali gimnastycznej. Dostosowano okres wprowadzenia liter do możliwości dzieci. Pracowano z dziećmi według poziomów ich umiejętności. Objęto dzieci z trudnościami indywidualną opieką nauczyciela. Efekty po diagnozie rocznej wskazały, że: uczniowie dobrze radzą sobie z uzupełnianiem luk w wyrazach i z dobieraniem odpowiedzi do przeczytanego tekstu, na dobrym poziomie przepisują zdania zachowując zasady kaligrafii i radzą sobie z rozwiązywaniem prostych zadań tekstowych oraz obliczaniem sumy i różnicy, wyniki klasyfikacji rocznej są porównywalne dla klas I a, I b, I c. Stwierdzono również, że podjęta decyzja dotycząca umieszczenia dzieci 6 - letnich w jednym zespole klasowym oraz organizacja procesu dydaktycznego i opiekuńczego pozytywnie wpłynęły na ich rozwój.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Nauczyciele w ankiecie ocenili uczniów jako mających chęć do nauki, mogących uzyskać lepsze wyniki w nauce, przejawiających własną inicjatywę, zaangażowanych, aktywnych i zdyscyplinowanych. Uczniowie biorący udział w wywiadzie stwierdzili, że nauczyciele wierzą w nich, chwalą ich na forum klasy, pozwalają poprawiać oceny z kartkówki i sprawdzianów, stosują naklejki i plusy motywujące, podają informacje o osiągnięciach (np. wyniki konkursów) na platformie edukacyjnej Fronter, jak również ogłaszają przez radiolę, organizują zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze dla uczniów mających problemy w nauce, przygotowują do konkursów np. "O Januszu Korczaku" lub do zawodów sportowych ("...na zawodach sportowych zawsze w nas wierzą, nawet gdy przegrywamy"). Uczniowie jednoznacznie stwierdzili, że nie zaobserwowali sytuacji braku wiary w ucznia, w żadnej klasie. Również ankietowani rodzice w zdecydowanej większości (27/32) uważają, że nauczyciele tej szkoły wierzą w możliwości ich dzieci, natomiast pięć było zdania odmiennego (5/32).

Wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia, na co wskazuje analiza dokumentacji w zakresie wyniku sprawdzianu zewnętrznego, z której wynika, że na przestrzeni trzech ostatnich lat wynik szkoły plasował się w latach 2010 i 2012 w stanie 5 (średnim), a w roku 2011 w stanie 6 (wyżej średnim). Oprócz tego w opinii dyrektora, wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów "zdecydowanie" przekładają się na wzrost efektów kształcenia. W celu uzasadnienia swojego zdania dyrektor podał przykłady wniosków i opisał efekty. Wskazał, że wnioski zostały sformułowane na podstawie analizy wyników sprawdzianu interdyscyplinarnego dla klas IV z Wydawnictwa Pedagogicznego Operon w maju 2011r. z języka polskiego i matematyki. Realizowali je nauczyciele uczący w klasie V. I tak, m.in.: dla uczniów z trudnościami w zakresie czytania zorganizowano zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, kierowano uczniów na badania celem zdiagnozowania trudności, przeprowadzono konkursy czytelnicze na podstawie przeczytanych lektur, np: "Śladami Stasia i Nel", zorganizowano szkolny konkurs frazeologiczny "Z frazeologią za pan brat", porównywano wyniki uzyskiwane przez uczniów w zakresie czytania ze zrozumieniem na sprawdzianach, testach. Następnie w maju 2012r. przeprowadzono test sprawdzający. W efekcie wprowadzonych działań stwierdzono, że na przestrzeni roku nastąpił wzrost współczynnika łatwości w standardzie czytanie ze zrozumieniem o 15% (maj 2011 - współczynnik łatwości 0.68, maj 2012 - współczynnik łatwości 0.83) we wszystkich badanych klasach V. Zadania zaliczane w roku 2011 do umiarkowanie trudnych, w roku 2012 zakwalifikowano do łatwych. Ponadto dyrektor wskazał, że w próbnym sprawdzianie po klasie IV słabo wypadła umiejętność standardu rozumowanie, dotycząca czynności: "umieszcza datę w przedziale czasowym", "oblicza czas między wydarzeniami" oraz standardu wykorzystanie wiedzy w praktyce, w zakresie czynności: "oblicza pole powierzchni", "zamienia jednostki pola". Jak wynika z wypowiedzi dyrektora, w roku szkolnym 2011/12 podjęto szereg działań. Uczniowie, m.in.: wykonywali prace projektowe "Oś czasu", a na zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych z dziećmi mającymi trudności w nauce ćwiczyli obliczenia zegarowe i kalendarzowe, zadania dotyczące obliczeń pól i objętości, zamiany jednostek oraz realizowali projekt na lekcjach informatyki "Pola figur płaskich". W roku szkolnym 2011/12 zaczęła funkcjonować w szkole platforma edukacyjna, uczniowie rozwiązywali zadania powtórzeniowe z zakresu obliczania pól oraz obliczeń dotyczących czasu, korzystali z filmów dydaktycznych przygotowanych przez nauczycieli matematyki. Efekty podjętych działań można było zauważyć po analizie próbnego sprawdzianu w maju 2012r. Analiza testu wykazała wzrost o 21% (wskaźnik łatwości o 0.21) umiejętności w standardzie rozumowanie (z 0.64 w roku 2011 do 0.85 w roku 2012) oraz w standardzie wykorzystanie wiedzy w praktyce o 12% - wskaźnik łatwości o 0.12 (z 0.55 w roku 2011 do 0.67 w roku 2012). Współczynnik łatwości zadania sprawdzającego czynność "umieszcza datę w przedziale czasowym" wyniósł 0.69, czyli również wzrósł o 37% - wskaźnik łatwości o 0.37 (wobec 0.32 i 0.44 rok wcześniej). Dobre wyniki osiągnęli uczniowie w innych zadaniach standardu rozumowanie i wykorzystanie wiedzy w praktyce, zadania zaliczane w roku 2011 do trudnych i umiarkowanie trudnych, w roku 2012 zakwalifikowano do łatwych i bardzo łatwych.

Poziom spełniania wymagania: B

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia szkolne, a nauczyciele dbają o ich zainteresowanie proponowanymi metodami i formami pracy wykorzystując przy tym bogatą bazę i wyposażenie szkoły. Pomysły zainicjowane przez uczniów są realizowane przez szkołę, a uczniowie mają możliwość uczestniczenia w konkursach, imprezach i akcjach społecznych.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) wysoko ocenili zaangażowanie uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych wskazując poziom 7 i 8 w skali ośmiostopniowej. Większość uczniów klas V i VI (62/82) stwierdziła, że prawie wszystkie lub duża część zajęć lekcyjnych są wciągające i angażują ich. Część uczniów orzekła, że niektóre zajęcia są nieciekawe, ale zdarza się to dość rzadko (15/82), a pięcioro (5/82), że zajęcia w ogóle nie są wciągające i angażujące. Zdaniem zdecydowanej większości ankietowanych rodziców (29/32), ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia lekcyjne, jednak troje rodziców (3/32), nie podziela tej opinii. Nauczyciele jako przykłady zaangażowania uczniów podali, m.in.: przygotowanie przez nich lekcji wychowawczych, chętnie wykonywanie dodatkowych zadań, przygotowywanie materiałów do lekcji, np. prezentacji multimedialnych, samodzielne lub zespołowe wykonywanie zadań, podejmowanie dyskusji, przytaczanie ciekawych przykładów, anegdot, ciekawostek, częste wykorzystywanie tablicy interaktywnej oraz realizowanie zadań na platformie edukacyjnej, przy zastosowaniu systemu szybkiej odpowiedzi Testico, wykorzystywanie multibooków i interaktywnych zestawów zadań. Nauczyciele również wskazali, że sami poszukują takich metod i form pracy, które uaktywniają i motywują uczniów do aktywnej i dobrej pracy. Na podstawie przeprowadzonych obserwacji lekcji (10), należy stwierdzić, że dzieci angażowały się w trakcie pracy indywidualnej, w parach i w grupach, podczas prezentacji wyników i podczas dokonania oceny pracy w grupach, w trakcie pogadanki kierowanej, w czasie wykonywania samodzielnie zadań z wykorzystaniem kart pracy i w czasie odgrywania dramy (np. w trakcie "Sądu nad Królem Stanisławem Augustem Poniatowskim") oraz w czasie wykonywania zadań praktycznych wykonywanych przy stanowisku komputerowym, a komunikacja słowna, wzrok i gesty nauczycieli aktywizowały uczniów do działania. Aktywność dzieci widoczna była także w trakcie wykorzystania środków audiowizualnych, w tym tablicy interaktywnej i wykonywania zadań w systemie Testico i zdecydowanie miała związek z działaniami nauczycieli. Piątoklasiści w ankiecie jako ulubione zajęcia wymienili: wykonywanie działań matematycznych, zajęcia plastyczne i przyrodnicze, lekcje wychowania fizycznego, zajęcia wychowania do życia w rodzinie, godzinę wychowawczą, informatykę, język angielski, plastykę, muzykę i historię. W szkole lubią nauczycieli i sposób nauczania, koleżanki i kolegów, rozmowy i spotkania z przyjaciółmi, przerwy, wycieczki, dyskoteki, przedstawienia szkolne i konkursy, stołówkę, kameralną, bezpieczną szkołę i panującą w niej atmosferę oraz zajęcia pozalekcyjne, a w tym zajęcia sportowe. Ankietowani rodzice oceniając zaangażowanie swoich dzieci, które chodzą w szkole na zajęcia pozalekcyjne (29/32) wskazali, że ich dzieci chętnie w nich uczestniczą. Uczniowie stwierdzili, że na zajęciach lekcyjnych jak i pozalekcyjnych mają możliwość wpływania na swój rozwój. W szkole mają możliwość uczestniczenia w zajęciach dydaktyczno - wyrównawczych oraz w licznych kołach zainteresowań "...praktycznie z każdego przedmiotu są koła zainteresowań". Nauczyciele dbając o ich rozwój umożliwiają im udział w dobrach kultury (np. udział w wystawie Salvadora Dali w Galerii "Wzgórze Zamkowe" w Lubinie), zachęcają do oglądania filmów edukacyjnych, na podstawie których mogą wykonać dodatkowe zadania (np. "O bursztynowej komnacie" z przyrody, "Budowle gotyckie i romańskie" z historii), przygotowują do konkursów oraz urozmaicają lekcje.

Uczniowie zgłaszają pomysły, a szkoła realizuje działania zainicjowane przez nich. Według uczniów ich propozycje to:

- utworzenie kół zainteresowań, np. z plastyki, z języka angielskiego i języka niemieckiego i możliwość ich wyboru,
- wybór miejsca wycieczek autokarowych, np.: do Pragi, Berlina, Drezna,
- stworzenie własnej listy przebojów na dyskotekę oraz funkcjonowanie sklepiku szkolnego w czasie dyskotek,
- uczestniczenie w akcjach charytatywnych, np.: zorganizowanie kiermaszu bożonarodzeniowego dla osób potrzebujących, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Lubinie, a z Fundacją "Podaj łapę" zbieranie karmy oraz zorganizowanie loterii szkolnej na rzecz psa Bernardynki, wymiana zabawek na karmę,
- uczestniczenie w wystawach np. "Podróż w krainie muzyki", zajęciach edukacyjnych w Centrum Kultury "Muza" w Lubinie.

Zdaniem dyrektora, rodziców i nauczycieli oprócz wskazanych pomysłów, uczniowie zainicjowali wydawanie gazetki szkolnej "Szczęśliwa 9" decydując w niej o poruszanych tematach i samodzielnie pisząc artykuły. Dyrektor dodał, że uczniowie wypowiadają się w kwestiach organizacyjnych (np. dotyczących kryteriów oceniania, zasad pracy w grupie oraz różnych form realizacji wychowania fizycznego). Mają wpływ na imprezy klasowe i szkolne, takie jak: Dzień Chłopca, Andrzejki, Karnawał. Wybierają konkursy, w których chcieliby uczestniczyć oraz zdecydowali o uczestnictwie w akcji "Góra Grosza" i Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy. Również rodzice uzupełnili wypowiedź uczniów, wskazując na wymianę podręczników na koniec roku szkolnego, organizację zbiórki zużytych telefonów komórkowych i pomysł dotyczący wyboru np. Super Chłopaka. Nauczyciele zwrócili dodatkowo uwagę na rozwój zainteresowań artystycznych, matematycznych i przyrodniczych uczniów realizowanych poprzez: udział w konkursach szkolnych i międzyszkolnych, imprezach okolicznościowych, w przeglądzie piosenki dziecięcej np. "O Żółtą Nutkę", w przeglądzie kolęd i pastorałek, w konkursach recytatorskich, plastycznych, Festiwalu Twórczości Uczniowskiej, Kangurku matematycznym, Konkursie Limesowym, konkursach przyrodniczych. Według dzieci: "... wszystkie pomysły i inicjatywy zgłaszane przez nich są realizowane przez szkołę", co również obrazuje obserwacja placówki, gdzie na ścianach korytarzy widać liczne przykłady aktywności plastycznej uczniów związanej, np. z:

- realizacją różnorodnych zadań i projektów (np.: "Bezpieczeństwo w Internecie", "Znani polscy odkrywcy", "Piramida pokarmowa"),
- pomysłami uczniów dotyczącymi technik uczenia się: "Bransoletka pomagająca w nauce", "Wierszopamiętywacz",
- prowadzonymi akcjami społecznymi (np.: zbiórką plastikowych nakrętek, zużytych telefonów).

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy i przestrzegają obowiązku codziennego noszenia mundurków. Pedagog we współpracy ze wszystkimi środowiskami szkoły, podejmuje stosowne działania wychowawcze i profilaktyczne poprzedzone diagnozą występujących zagrożeń. W razie zaistniałych potrzeb w celu eliminowania zagrożeń wychowawcy klas korzystają z wypracowanych sposobów działań lub dokonują modyfikacji na potrzeby klasy. Pożądane zachowania uczniów wzmacniane są poprzez stosowany w szkole punktowy system oceniania zachowania.

Uczniowie znają obowiązujące w szkole normy i zdaniem większości w szkole czują się bezpiecznie. W opinii rodziców, pracowników niepedagogicznych, nauczycieli oraz partnerów placówki, szkoła jest miejscem bezpiecznym, a uczniowie przestrzegają określonych zasad zachowania. Działania szkoły skupione są na profilaktyce. Ważne jest zdaniem rodziców uczestniczenie szkoły w licznych projektach i programach z zakresu bezpieczeństwa takich jak, np.: "Klub Bezpiecznego Puchatka", "Bezpieczna szkoła", "Jestem małym ratownikiem", "Bezpieczeństwo uczniów w Internecie". Poczuciu bezpieczeństwa sprzyja fakt, że w szkole jest monitoring wizyjny zewnętrzny i wewnętrzny, a osoby wchodzące na jej teren wpisywane są do zeszytu wejść. Dzieci nie mogą opuszczać budynku podczas lekcji i przebywają na piętrze, na którym mają zajęcia (I piętro - klasy I - III, II piętro - klasy IV - VI). Na korytarzach nauczyciele pełnią dyżury, w które włączani są także pracownicy niepedagogiczni. Uczniowie z klas I - III po skończonych zajęciach schodzą do szatni i świetlicy oraz chodzą na obiady pod opieką nauczyciela. Rodzice zwrócili uwagę, że na poczucie bezpieczeństwa dzieci ma również wpływ to, że szkoła jest mała, a dzieci nie są anonimowe. Pracownicy niepedagogiczni dodali, że systematycznie 2 razy w roku przeprowadzane są kontrole komisji ds. BHP, która dokonuje przeglądów technicznych, na bieżąco dba się o czystość w toaletach i na korytarzach, a antypoślizgowe nawierzchnie, właściwa infrastruktura budynku i obecność pielęgniarki w szkole 2 razy w tygodniu zapewnia uczniom świadomość bezpieczeństwa. Zdecydowana większość ankietowanych uczniów stwierdziła, że czuje się bezpiecznie podczas lekcji (74/82) i większość podczas przerw (68/82). Zdania odmiennego było ośmioro uczniów w kwestii dotyczącej bezpieczeństwa na lekcji (8/82), a dwanaścioro w kwestii bezpieczeństwa w czasie przerw (12/82). Niektórzy ankietowani piątoklasiści wskazali

miejsca, w których czują się zagrożeni i według nich są to: korytarz, toalety, szatnia, boisko i klasa. Także pracownicy niepedagogiczni wskazali te miejsca, w których według nich częściej niż gdzie indziej zdarzają się niewłaściwe zachowania dzieci. Stwierdzili także, że czasami przed szkołą uczniowie popychają się, szturchają i przezywają, wówczas oni upominają ich i natychmiast zgłaszają pedagogowi, nauczycielowi dyżurującemu i wychowawcy klasy o zaobserwowanej sytuacji. Choć według zdecydowanej większości ankietowanych uczniów (75/82) zasady właściwego zachowania się w szkole są jasne, to jednak dla siedmiorga dzieci (7/82) jest inaczej. W wywiadzie uczniowie stwierdzili, że w szkole kładzie się nacisk na konieczność noszenia mundurków na co dzień, godne zachowywanie się wobec symboli narodowych i z szacunkiem odnoszenie się do każdego człowieka, a "...wszystkie zasady i normy obowiązujące w szkole są spisane i znajdują się na tablicy obok stołówki". Wśród swoich praw uczniowie wskazali prawo do: nauki, wyznawanej religii, własnego zdania, jawności ocen i możliwości ich poprawy oraz wyboru zajęć pozalekcyjnych. Z kolei nie wolno im wychodzić w czasie zajęć poza teren szkoły, używać wulgaryzmów i spóźniać się na lekcje. Zdaniem partnerów i przedstawiciela samorządu w szkole jest bardzo miła atmosfera, a dzieci prezentują zachowania zgodne z oczekiwaniami lokalnego środowiska. Stosują zasady kultury osobistej, są grzeczne, przedsiębiorcze i zaradne życiowo. Zauważa się wrażliwość na potrzeby innych oraz zaangażowanie w działalność ekologiczną i charytatywną. Partnerzy stwierdzili, że szkoła poprzez organizowaną pomoc buduje pozytywne emocje u dzieci, ma szacunek dla zwierząt, wytwarza u uczniów poczucie obowiązku. Sprawy wychowawcze dla szkoły są bardzo istotne, o czym świadczy uzyskanie I miejsca "Za zachowanie grupy kibiców ze Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie" w konkursie organizowanym na terenie Miasta Lubina oraz funkcjonowanie drużyny harcerskiej skupiającej dość liczną grupę dzieci ze szkoły. Również na podstawie obserwacji placówki należy wskazać, że nie stwierdzono zachowań odbiegających od ogólnie przyjętych norm społecznych.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń i podejmuje się odpowiednie działania wychowawcze. Dyrektor stwierdził, że diagnozę zachowań uczniów prowadzą wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły, ponieważ uczniów obowiązuje punktowy system oceniania. W opinii nauczycieli i dyrektora w szkole prowadzona jest systematyczna i różnicowana diagnoza zachowań uczniów oraz zagrożeń, gdyż pedagog szkoły wspólnie z wychowawcami raz w miesiącu spotykają się na posiedzeniu zespołu wychowawczego omawiając niepokojące zachowanie uczniów oraz efekty podejmowanych oddziaływań wychowawczych w zespołach wychowawczych na dwóch poziomach (I - zespół edukacji wczesnoszkolnej, II - klas IV - VI). Oprócz tego systematycznie dwa razy do roku prowadzona jest diagnoza oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych w odniesieniu do programu wychowawczego i profilaktyki, wniosków i podejmowanych oddziaływań. W celu diagnozy zagrożeń ważnym źródłem informacji jest prowadzona ankieta w klasach II – VI dwa razy w roku (w miesiącach XI i IV) w ramach programu "Bezpieczna szkoła". Na podstawie wyników ankiety dokonuje się jej oceny i wdraża wnioski. Poza tym dwa razy do roku na radzie pedagogicznej analizuje się sprawozdanie specjalisty ds. BHP. Na temat zachowań i zagrożeń występujących w szkole wypowiedzieli się również rodzice w ankiecie. Większość z nich (27/32) stwierdziła, że pozytywne zachowania ich dziecka są dostrzegane przez nauczycieli. Zdania odmiennego było pięcioro rodziców (5/32). Również większość ankietowanych rodziców uważa, że otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole (24/32), natomiast ośmioro rodziców (8/32) wyraziło inną opinię w tej kwestii. Dyrektor wskazał w ankiecie, że na podstawie przeprowadzonej w roku szkolnym 2010/11 ewaluacji działań podejmowanych w szkole w ramach Programu Profilaktyki zdiagnozowano następujące zagrożenia: niską odpowiedzialność uczniów za swoje postępowanie i kształcenie, szacunek do innych ludzi, kulturę języka oraz niewielkie umiejętności mówienia o swoich emocjach i ich rozumienie. W związku ze zdiagnozowanymi zagrożeniami sformułowano, m.in. wnioski: "...podnieść jakość oddziaływań wychowawczych oraz systematycznie analizować ich skuteczność przez wszystkich pracowników pedagogicznych, a w szczególności nauczycieli, którzy nie pełnią funkcji wychowawcy klasy", "...rozwijać w uczniach sposoby budowania pozytywnych kontaktów interpersonalnych, uczuć, a przede wszystkim tworzyć strefę zaufania w kontaktach nauczyciel - uczeń - rodzic", "...dokonać wnikliwej analizy sytuacji trudnych, nauczyć nabywania umiejętności mówienia o sytuacjach trudnych, kształtować umiejętności radzenia sobie w tych sytuacjach", "...zachęcić rodziców, aby wspólnie z wychowawcami rozwiązywali trudne sprawy wychowawcze". W roku szkolnym 2011/12 na podstawie wniosków rada pedagogiczna wspólnie z rodzicami i uczniami wypracowała Program Wychowawczy Szkoły i Program Profilaktyki. W zakresie promocji pozytywnych zachowań organizowano dla uczniów zajęcia i warsztaty dotyczące zasad kulturalnego zachowania się (np. konkurs na "Ucznia Roku"). Propagowano wśród uczniów zdrowy styl życia, dbałość o higienę osobistą i rozwój psychofizyczny. Realizowano spotkania z pielęgniarką i dietetyczką oraz program "Sprawny Dolnoślązaczek" w klasach I - III, a w klasach IV - VI konkurs na najbardziej usportowioną klasę, Sportowca i Sportsmenkę Roku. Nauczyciele monitorowali przyczyny spóźnień i nieobecności uczniów oraz zostali zobowiązani do ścisłej współpracy z rodzicami dzieci nieobecnych w szkole. Prowadzono w klasach starszych: warsztaty związane z ryzykownymi zachowaniami oraz zorganizowano konkurs "Uzależnieniom mówimy - Stop", zajęcia rozwijające umiejętności psychospołeczne dotyczące empatii, kształtujące samoocenę dzieci, rozwijające w uczniach sposoby budowania pozytywnych kontaktów interpersonalnych i tworzenia sfery zaufania w kontaktach nauczyciel - uczeń - rodzic. Koordynator do spraw

bezpieczeństwa szkoły wypracował program wspólnie z rodzicami i uczniami po przeprowadzonej analizie ankiet dla uczniów w ramach "Bezpiecznej szkoły". Natomiast propagowanie pożądaných sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów, wychowawcy realizują poprzez programy własne w klasach w zależności od potrzeb (np. "Żyję zdrowo i bezpiecznie - jestem zaradny" - klasy I - III, "Jak pomagać i jak się bronić w sytuacji agresji i przemocy?" - klasy IV - VI), poprzez pogadanki, gazetki szkolne, omówienie regulaminów obowiązujących w szkole. Zabawy integracyjne, imprezy klasowe i szkolne, akcje charytatywne mają na celu integrację zespołów klasowych i adaptację nowo przyjętych uczniów i dostrzeganie potrzeb innych. Warsztaty "Wyspa uczuć" - mają na celu rozwijanie umiejętności wyrażania i odreagowania emocji. W programie zwrócono szczególną uwagę na edukację prawno - społeczną uczniów i rodziców. Zorganizowano zajęcia profilaktyczno - edukacyjne ze strażnikiem miejskim "Prawne konsekwencje niewłaściwych zachowań nieletnich. Nieletni w świetle prawa" dla uczniów klas VI oraz dla rodziców uczniów klas VI i wychowawców klas I - VI "Konsekwencje prawne wobec nieletnich zachowujących się ryzykownie w środowisku szkolnym i lokalnym". Dyrektor wskazał, że realizacja zadań zawartych w Programie Profilaktyki i Programie Bezpiecznej Szkoły w roku szkolnym 2011/12 oraz 2012/13 przyniosła oczekiwane efekty na płaszczyźnie uczeń - uczeń, uczeń - nauczyciel, rodzic - nauczyciel. Uczniowie wykazują właściwe postawy w zakresie kultury osobistej, szacunku do innych osób, potrafią wyrażać swoje emocje, rozwiązywać problemy rówieśnicze, odpowiadać za swoje postępowanie i naukę. Zwiększyła się świadomość rodziców na temat bezpieczeństwa dzieci w szkole i poza szkołą. Dyrektor podał również, że w celu wzmacniania pożądaných zachowań uczniów w szkole realizowane są programy takie jak, np.: "Stop agresji", "Wychowanie komunikacyjne", "Jestem małym ratownikiem", "Nie pal przy mnie, proszę", "Znajdź właściwe rozwiązanie" oraz projekt edukacyjny "Pierwsze kroki na drodze".

W szkole prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań. Dyrektor opisał przykład analizy działań wychowawczych. Wskazał na badania przeprowadzone w październiku 2010r. za pomocą listy kontrolnej "Moje życie w szkole". Z badania okazało się, że ogólny indeks agresji dla całej badanej populacji szkolnej wyniósł 11.49% i dotyczył około 20 uczniów, a indeks przemocy szkolnej wyniósł 10.67% i doświadczała jej 19 uczniów. W związku z tym podjęto decyzję o przystąpieniu szkoły do kampanii "Przyjazna szkoła - szkoła wolna od przemocy". Działania nakierowane były na uczenie społecznych zachowań w środowisku szkolnym i rodzinnym, tworzenie przyjaznego klimatu szkoły poprzez, np.: produkcję krótkiego filmu reklamowego o szkole (reklama społeczna - przeciwdziałanie agresji i przemocy rówieśniczej w szkole), realizację szkolnej i klasowej gazetki ściennej w formie komiksu, prowadzenie zajęć w klasach na temat tolerancji, współpracy, przyjaźni i kulturalnego zachowania w celu budowania przyjaznego klimatu szkoły, prowadzenie konkursu na najbardziej przyjaznego dorosłego i ucznia w szkole, budowanie motywacji do społecznie akceptowanych zachowań - "Złapałem Cię na przyjaznym zachowaniu". Podsumowaniem działań był "Tydzień bez przemocy" i "Małe CANNES". O skuteczności podjętych działań (powtórzone badania w styczniu 2011r.) świadczy fakt, że nastąpił spadek ogólnego indeksu agresji szkolnej do 6.05%, a przemocy rówieśniczej do 7.65%. Również w czasie obserwacji szkoły nie zaobserwowano werbalnych i niewerbalnych zachowań agresywnych dzieci. Dyrektor, rodzice i pracownicy niepedagogiczni biorący udział w wywiadach zgodnie stwierdzili, że pozytywne zachowania dzieci są wzmacniane poprzez stosowany w szkole system nagród, a sukcesy w konkursach są gratyfikowane poprzez punkty dodatnie. Również w szkole uczniowie nagradzani są za czytelność, frekwencję i za wyniki w nauce. Oprócz tego każde dziecko w klasach edukacji wczesnoszkolnej jest nagrodzone, np. książką na zakończenie roku szkolnego. Uczniowie wyróżniani są na zebraniach z rodzicami, a ponadto w szkole jest Kącik Laureata, w którym eksponowane są sukcesy dzieci. Ponadto pochwały uczniów zamieszczane są na platformie edukacyjnej Fronter i artykułowane są przez radiowęzeł. Pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że: "...pochwały lepiej działają niż kary". Podobnego zdania była zdecydowana większość ankietowanych rodziców (28/32), która wskazała, że pozytywne zachowania ich dzieci są chwalone przez nauczycieli. Dwoje rodziców uważa, że ich dzieci pod tym względem nie są zauważane (2/32), a dwoje nie udzieliło odpowiedzi w tej kwestii.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Nauczyciele w trakcie wywiadu stwierdzili, że zespół ds. bezpieczeństwa dokonał analizy podejmowanych działań i w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa zmodyfikował plan dyżurów nauczycieli, a każdy nauczyciel opracował kontrakty klasowe z uczniami i osobno z rodzicami. Oprócz tego po analizie opinii uzyskanej od rodziców i uczniów dokonano zmiany w punktowym system oceniania dotyczącej poszerzenia skali punktowej za pozytywne zachowania uczniów. Dyrektor dodał, że wychowawcy klas na podstawie zdobytego doświadczenia w zakresie eliminowania i wzmacniania pożądaných zachowań uczniów korzystają z wypracowanych sposobów działań w tym zakresie i modyfikują je na potrzeby klasy (np. kodeks dobrych manier, regulamin dobrego zachowania, zdobywanie kolorowych kropek, punktów, naklejek) oraz realizują zadania w ramach pomocy młodszym dzieciom przez starszych "Pomocna dłoń". Również zdecydowana większość rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów (29/32). Zdania odmiennego było troje rodziców (3/32). Także według większości rodziców (22/32) w szkole nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów (np. sięganie po używki) oraz uważają, że w szkole nie ma takich

zachowań (8/32). Natomiast dwoje rodziców (2/32) uważa inaczej.

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczących się. Zgodne informacje uzyskane od uczniów i nauczycieli wskazały, iż zgłosiły one pomysł dotyczący wprowadzenia dnia kolorowego w piątek. Oprócz tego uczniowie dodali, iż w związku z ustaleniami dotyczącymi miejsca spożywania śniadania, stwierdzili, że podali swoją propozycję dotyczącą jedzenia posiłków na holu. Również, zdaniem większości ankietowanych nauczycieli, podejmowane przez nich działania wychowawcze uwzględniają inicjatywy i opinie uczniów (20/26). Zdania odmiennego było sześćcioro (6/26). Nauczyciele w wywiadzie stwierdzili, że uczniowie zaproponowali także poszerzenie wachlarza możliwości uzyskania punktów dodatnich oraz Samorząd Uczniowski miał wpływ na ustalenie dni wolnych od zajęć dydaktyczno - wychowawczych. Natomiast w opinii dyrektora uwzględniono następujące propozycje zmian zgłaszane przez uczniów w działaniach wychowawczych:

- zmianę godzin zajęć pozalekcyjnych (we wrześniu 2012r. dostosowano rozkład zajęć pozalekcyjnych do indywidualnych potrzeb uczniów),
- zrealizowanie zajęć wychowawczych i profilaktycznych w ramach projektu "Przyjazna szkoła - szkoła wolna od przemocy" - wskazywanie tematyki ważnej dla konkretnej klasy, którą należy zrealizować ze względu na problemy, które istnieją w grupie rówieśniczej - w każdej klasie uczniowie przedstawiali gazetki i plakaty,
- realizację programów "Znajdź właściwe rozwiązanie" oraz "Nie pal przy mnie proszę" (po konsultacji z wychowawcami i za zgodą rodziców),
- założenie zeszytu uwag dla poszczególnych uczniów w celu monitorowania zachowania (przez siebie, nauczycieli, rodziców).

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z wymaganiami, o czym świadczą prawie wszystkie obserwacje zajęć (9/10), w trakcie których wszystkie dzieci zachowywały się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami społecznymi oraz przestrzegały zasad ustalonych przez nauczycieli np. w zakresie współdziałania i pracy w grupie. Wśród osiągnięć szkoły w kształtowaniu wymaganych zachowań uczestniczący w wywiadzie nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni wskazali na wzmożone bezpieczeństwo w szkole poprzez przestrzeganie regulaminów, a co w konsekwencji zmniejszenie wypadkowości w szkole. Na temat uczniowskich zachowań wypowiedział się również w ankiecie dyrektor, który wskazał, że w roku szkolnym 2011/12 dwukrotnie zastosowano na wniosek wychowawcy klasy, kary upomnienia określonego w statucie szkoły. W roku szkolnym 2012/13 nie wymierzono żadnych kar statutowych. W opinii nauczycieli i pracowników niepedagogicznych istotne są prowadzone rozmowy z uczniami czego widocznym efektem jest fakt, że uczniowie są kulturalni, bardzo otwarci, ciekawi świata i mają duże zaufanie do nauczycieli. Uczestniczą w akcjach społecznych oferując pomoc innym, są wrażliwi i empatyczni. Kulturalne zachowanie uczniów zauważalne jest przede wszystkim w trakcie wyjść, wycieczek i uroczystości. Widoczne jest zdyscyplinowanie na lekcjach, zminimalizowanie zachowań agresywnych, większa tolerancja, szanowanie mienia szkoły, bowiem zdaniem nauczycieli "...system punktowy motywuje dzieci pozytywnie".

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy

Komentarz:

Wyniki badania wskazują, że szkoła ma koncepcję pracy ukierunkowaną na stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju każdego ucznia i przygotowanie go do życia we współczesnym świecie, która została przyjęta przez radę pedagogiczną. Główne kierunki pracy akceptowane przez całą społeczność szkolną, są systematycznie analizowane i modyfikowane, a wprowadzane zmiany przyczyniły się do uzyskania przez placówkę Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły.

Koncepcja pracy szkoły została przyjęta Uchwałą nr 20/2010 Rady Pedagogicznej z dnia 30 sierpnia 2010r. w sprawie przyjęcia do realizacji Planu Rozwoju Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie na lata 2010 - 2014. Również wszyscy ankietowani nauczyciele (26), stwierdzili, że rada przyjęła wypracowaną wspólnie koncepcję pracy oraz wszyscy czują się jej współautorami.

Opinię, że **istniejąca w szkole koncepcja pracy jest znana pracownikom szkoły**, wyrazili w wywiadach dyrektor szkoły, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni. Respondenci wskazali, że najważniejsze założenia koncepcji zostały opisane w misji, która zakłada, że zadaniem szkoły jest stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju każdego ucznia, przygotowanie go do życia we współczesnym świecie, zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa fizycznego, emocjonalnego oraz wysoki poziom kompetencji. Również pracownicy niepedagogiczni w czasie przeprowadzonego z nimi wywiadu wskazali, że w szkole ważne są edukacja, wychowanie i przygotowanie dzieci do dalszego etapu kształcenia oraz kształtowanie postaw: patriotycznych, ekologicznych, prozdrowotnych i szacunku do drugiego człowieka.

Zgodnie wypowiedzi dyrektora w ankiecie i nauczycieli w wywiadzie uzasadniają tezę, że **szkoła prowadzi działania realizujące koncepcję pracy szkoły**. Zdaniem wskazanych respondentów w szkole prowadzone są działania stałe, realizujące koncepcję pracy, ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych i doskonalenie efektów nauczania poprzez, np.: wprowadzanie nowatorskich i twórczych metod nauczania (z pedagogiki kreatywności), wykorzystywanie nowoczesnych środków dydaktycznych (tablice interaktywne, projektory multimedialne, pracownice mobilne, systemy szybkiej odpowiedzi Testico, wizualizery) oraz realizację programów i projektów edukacyjnych, np. program pracy "Polubić pisanie" czy "E - Tweaning". Ponadto, w opinii dyrektora i nauczycieli, organizacja procesu kształcenia skierowana jest na rozwój każdego ucznia, m.in. poprzez: tworzenie i modyfikowanie szkolnego planu nauczania wzbogacającego ofertę programową szkoły (dwa języki obce, zajęcia na basenie dla klas I - VI, zwiększenie godzin w szkolnym planie nauczania na język polski, matematykę, edukację wczesnoszkolną, podział w klasach I - III zajęć komputerowych na grupy) oraz doskonalenie systemu pracy z uczniem zdolnym np. wdrażanie indywidualnych programów rozwojowych dla ucznia zdolnego w klasie II, III i V. Ważnym kierunkiem pracy szkoły, według dyrektora i grona pedagogicznego, jest też wspieranie rodziców w procesie edukacji i wychowania dzieci, dzięki realizowaniu zadań wychowawczych i profilaktycznych wypracowanych wspólnie z rodzicami, jak również podejmowaniu działań w ramach wdrażanych programów: "Bezpieczna Szkoła", "Szkoła Promująca Zdrowie", "Szkoła Dbająca o Środowisko" czy "Szkoła bez Przemocy". Kolejne stałe realizowane przedsięwzięcie to promocja szkoły w środowisku i promowanie wartości edukacji, które odbywa się poprzez organizację lub udział w akcjach społecznie użytecznych, np. "Dzień bez samochodu", "6 - latki idą do szkoły" oraz wydawanie folderu o szkole czy aktualizowanie strony internetowej. Natomiast okresowym działaniem realizującym koncepcję pracy szkoły, według dyrektora i nauczycieli, były zadania wynikające z realizacji projektu "Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji w latach 2010 - 2011", które pozwoliły na wdrożenie nowatorskich rozwiązań programowych w rozwijaniu kompetencji kluczowych u 30% uczniów szkoły, polegających na zwiększeniu liczby godzin dydaktycznych na zajęcia pozalekcyjne metodami interaktywnymi. Z kolei nowe działania sprzyjające wdrażaniu koncepcji realizowane od roku 2011/12 to, m.in. doskonalenie systemu opieki nad uczniami zdolnymi (opracowanie arkusza diagnostycznego pozwalającego określić kierunek pracy z dzieckiem, doskonalenie zawodowe nauczycieli w tym kierunku) uwzględnione w Rocznym Planie Pracy "Szkoła z pasją".

Koncepcja pracy szkoły jest analizowana i modyfikowana w razie potrzeb. Tezę tę uzasadniają wypowiedzi wszystkich ankietowanych nauczycieli (26), którzy podali, że uczestniczyli w pracach nad analizą i modyfikacją głównych kierunków pracy szkoły. Podobne zdanie wyraził dyrektor, który uważa, że w analizie i modyfikacji koncepcji uczestniczy nie tylko grono pedagogiczne, ale też uczniowie i ich rodzice oraz pracownicy niepedagogiczni. Według dyrektora i nauczycieli analiza koncepcji została przeprowadzona w marcu 2010r. w oparciu o metodę SWOT i matrycy krzyżowej w związku z przystąpieniem szkoły do projektu "Dolnośląska e -

szkoła". Na jej podstawie sformułowano wnioski dotyczące, m.in.: stosowania alternatywnych rozwiązań oraz aktywnego korzystania z technologii informacyjno - komunikacyjnej, wykorzystania zasobów platformy edukacyjnej do tworzenia zajęć i uzyskania dostępu do ogólnoswiatowych zasobów edukacyjnych, jak również przeszkolenia personelu w zakresie wykorzystania dostępnego sprzętu i oprogramowania. Wskazane rekomendacje uwzględniono w Programie Rozwoju Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie na lata 2010 - 14. Modyfikacja polegała na wdrożeniu i realizacji nowatorskich rozwiązań systemowych zamykających się w triadzie: program, kadra, zasoby poprzez uczestnictwo w dwóch komplementarnych projektach: "Dolnośląska e - szkoła" i "Dolnośląska szkoła liderem projakościowych zmian w polskim systemie edukacji", według programu wypracowanego w szkole. Szkoła pozyskała w ramach projektu "Dolnośląska e - szkoła" wyposażenie w najnowsze rozwiązania technologiczne, co dało możliwość kształtowania u uczniów już od klasy I umiejętności posługiwania się technologią informacyjno - komunikacyjną w realizacji zadań i rozwiązywaniu problemów edukacyjnych w dużo szerszym zakresie niż wskazuje na to podstawa programowa. Istotna dla szkoły okazała się możliwość korzystania z platformy edukacyjnej Fronter stanowiącej wirtualne środowisko nauczania - uczenia się, pracy własnej i zespołowej, tworzenia i wykorzystywania materiałów edukacyjnych oraz administrowania procesem kształcenia. Nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach odpowiednich do pozyskanych technologii i w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych u uczniów. Przygotowali i brali udział w telekonferencji na odległość w prezentowaniu dobrych praktyk. Szkoła nawiązała współpracę z innymi placówkami uczestniczącymi w projekcie oraz instytucjami działającymi na rzecz edukacji. W grudniu 2012 roku została nagrodzona jako najlepsza spośród 133 placówek uczestniczących w projektach za najlepsze i efektywne wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w edukacji i uzyskała Certyfikat Innow@cyjnej Szkoły.

Istniejąca w szkole koncepcja pracy szkoły jest znana rodzicom, uczniom i akceptowana przez nich, o czym świadczą wypowiedzi ich samych podczas wywiadu. W opinii rodziców i uczniów w pracy szkoły ważne są, m.in.:

- tworzenie warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez umożliwienie nauki dwóch języków obcych czy zwiększenie liczby godzin matematyki,
- dbałość o zdrowie i bezpieczeństwo poprzez realizację projektów, np. "Szlanka mleka", "Owoce w szkole",
- kształtowanie postaw patriotycznych poprzez szacunek do symboli narodowych, jak również przywiązywanie wagi do wartości rodzinnych, np. organizacja uroczystości "Dla Taty Górnika",
- dbałość o bazę lokalową i wyposażenie (zaplecze sportowe, platforma edukacyjna Fronter, 13 tablic interaktywnych, szafki w szatniach, szafki w klasach I - III) i łatwy dostęp do Internatu,
- indywidualne traktowanie dzieci i rozwijanie ich zainteresowań poprzez realizację różnorodnych projektów - "Krainy geograficzne" czy ciekawe zajęcia pozalekcyjne, np. koło szachowe,
- współpraca ze środowiskiem, np. lekcje w kinie, wyjścia do biblioteki,
- edukacja ekologiczna, np. zbiórka zużytych telefonów komórkowych.

Zdaniem rodziców i uczniów te kierunki pracy są właściwe, bo zapewniają dzieciom bezpieczeństwo i rozwój w różnych dziedzinach. Dodatkowo, w opinii uczniów, szkoła jest mała, nikt nie jest anonimowy i są dobre relacje między uczniami i nauczycielami. Dzieci podkreślały, iż w szkole podoba im się to, że dzięki udziałowi w projekcie "Dolnośląska e - szkoła" mogą korzystać z różnorodnych źródeł i nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych oraz mają dostęp do platformy edukacyjnej Fronter. Według dyrektora rodzice poznają koncepcję na zebraniach w szkole, przez stronę internetową szkoły oraz publikacje na platformie. Natomiast uczniowie są zapoznawani z koncepcją na początku roku szkolnego przez wychowawców klas, którzy omawiają z nimi działania przewidziane do realizacji w danym roku szkolnym. Ponadto informacje przekazuje Samorząd Uczniowski na swoich spotkaniach oraz dyrektor w czasie uroczystości i imprez szkolnych. Oprócz tego, misja i wizja szkoły są udostępnione na tablicach informacyjnych w holu szkolnym.

Uzyskanie Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły, za najlepsze i efektywne wykorzystanie nowoczesnych narzędzi w edukacji (I miejsce wśród 133 placówek uczestniczących w projekcie "Dolnośląska e - szkoła"), świadczy o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wyniki badania i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wskazują, że oferta edukacyjna umożliwi realizację podstawy programowej, bowiem jest ona systematycznie monitorowana, modyfikowana i wzbogacana z uwzględnieniem potrzeb uczniów i ukierunkowana na rozwój ich różnorodnych zainteresowań. Nauczyciele są otwarci na realizowanie nowatorskich rozwiązań programowych poprzez wdrażanie opracowanych przez siebie projektów edukacyjnych z różnych dziedzin.

Z informacji uzyskanych od dyrektora w ankiecie i nauczycieli uczestniczących w wywiadzie wynika, że **oferta edukacyjna jest spójna z podstawą programową**. Wskazani respondenci stwierdzili, że układając programy nauczania w klasach V i VI szczególną uwagę zwracają na: zadania szkoły, cele kształcenia ogólnego, najważniejsze umiejętności kluczowe zdobywane przez ucznia (osiągnięcia), treści nauczania, ścieżki edukacyjne, jak również lektury. Natomiast w klasach I - III i IV, które realizują "nową" podstawę programową, we wdrażanych programach grono pedagogiczne bierze pod uwagę przede wszystkim: treści nauczania (wymagania szczegółowe) oraz zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Zdaniem nauczycieli, ważnym aspektem uwzględnianym w tworzeniu programów są założenia Programu Wychowawczego Szkoły i Programu Profilaktyki. Również obserwacje wszystkich zajęć (10) wskazują na realizowanie przez nauczycieli treści wynikających z podstawy programowej. Efektywność wdrażania treści nauczania obrazują prezentowane przez dzieci w czasie wszystkich obserwowanych zajęć różnorodne umiejętności takie jak, np.: korzystanie z informacji, tworzenie wypowiedzi w formie ustnej i pisemnej, uczestniczenie w rozmowach poprzez zadawanie pytań czy udzielanie odpowiedzi i prezentowanie własnego zdania. Oprócz tego, w czasie obserwowanych zajęć uczniowie, m.in.: pracowali w grupach, prezentowali umiejętności na forum klasy, uczyli się od siebie, sprawnie korzystali z technologii informatycznej w zakresie rozwiązywania zadań z wykorzystaniem tablicy interaktywnej, pracy w systemie Testico czy tworzenia wykresów w celu zobrazowania wyników ankiety.

Wypowiedzi dyrektora i nauczycieli w wywiadach wskazują, że **realizacja podstawy programowej jest monitorowana**. Respondenci w rozmowie stwierdzili, że monitorowanie realizacji podstawy programowej przebiega w trzech płaszczyznach. Po pierwsze jest to monitoring ilościowy, który uwzględnia, m.in.: zgodność ilości godzin prowadzonych zajęć z ramowymi planami nauczania, liczbę godzin realizowanych na poszczególnych przedmiotach i edukacjach, frekwencję uczniów oraz liczbę finalistów i laureatów konkursów. Natomiast monitoring jakościowy polega głównie na analizie osiągnięć edukacyjnych uczniów potwierdzonych przez wyniki: sprawdzianów zewnętrznych, egzaminów próbnych, testów diagnozujących wiedzę i umiejętności, analiz ocen śródrocznych i rocznych oraz aktywność uczniów. Z kolei monitoring organizacyjny polega na tym, że każdy nauczyciel, w wyznaczonym terminie we wrześniu danego roku szkolnego składa dyrektorowi szkoły pisemne opracowanie rozkładu materiału nauczania w poszczególnych oddziałach, z uwzględnieniem wniosków z analiz sprawdzianów zewnętrznych i wewnętrznych, programu doskonalącego i naprawczego. Monitorowanie realizacji podstawy programowej poszczególnych edukacji przedmiotowych odbywa się, np. poprzez: systematyczne prowadzenie przez nauczycieli arkusza zbiorczego - monitorowanie podstawy programowej - zakładanego dla poszczególnych oddziałów czy analizę okresowych sprawozdań nauczycieli. Dyrektor i przedstawiciele grona pedagogicznego zgodnie wskazali wnioski z monitoringu podstawy programowej. Stwierdzili, że podstawa programowa realizowana jest na bieżąco oraz po I i II etapie edukacyjnym podstawa programowa została w pełni zrealizowana, o czym świadczą przedstawione sprawozdania z jej realizacji. Ponadto nauczyciele po I etapie nauczania zrealizowali wymaganą liczbę godzin określonych w ramowym planie nauczania.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że **oferta edukacyjna jest zgodna z potrzebami uczniów**. Taką opinię wyrazili uczniowie i rodzice w ankietach oraz nauczyciele podczas wywiadu. Prawie wszyscy piątoklasiści (33/35) stwierdzili, że najbardziej chcieliby się nauczyć w szkole określonych przedmiotów. Wymienili, np: języki obce (15 wskazań), matematykę (10), informatykę (8), przyrodę (6), język polski (6) i historię (5). Oprócz tego uczniowie wskazali, że chcieliby nauczyć się: różnych gier zespołowych i ich zasad, odpowiedniego zachowania, odpowiedzialności, systematyczności, gotowania i dobrze obsługiwać komputer. Zdecydowana większość ankietowanych rodziców (28/32) wskazała, że szkoła zaspokaja potrzeby edukacyjne ich dziecka. Odmiennego zdania było czworo badanych (4/32). Nauczyciele w wywiadzie wymienili najważniejsze działania szkoły z punktu widzenia potrzeb edukacyjnych uczniów. Zaliczyli do nich: indywidualną pomoc psychologiczno - pedagogiczną i logopedyczną, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia rewalidacyjne, nauczanie indywidualne czy terapię pedagogiczną. Ponadto wskazali prowadzenie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych i kół zainteresowań zgodnych z oczekiwaniami uczniów. Dodali, że w roku szkolnym 2012/13 w ramach pracy z uczniem zdolnym oraz w celu rozwijania zainteresowań dzieci prowadzone są koła: języka angielskiego, matematyczne i matematyczno - informatyczne, polonistyczne, plastyczne, młodych twórców, teatralno - taneczne, języka niemieckiego,

przyrodnicze, dziennikarskie, recytatorskie, misyjne i religijne oraz zajęcia: sportowe i taneczne.

Oferta edukacyjna uwzględnia kształtowanie kompetencji potrzebnych na rynku pracy. Dyrektor w ankiecie oraz nauczyciele i partnerzy w wywiadach wymienili zgodnie kompetencje potrzebne na rynku pracy, które uwzględnione są w ofercie edukacyjnej szkoły i kształcone, takie jak: czytanie, myślenie matematyczne i myślenie naukowe oraz umiejętność komunikowania się w języku ojczystym i w języku obcym, zarówno w mowie, jak i w piśmie, jak również posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno - komunikacyjnymi, w tym także wyszukiwania i korzystania z informacji. Zdaniem wskazanych respondentów, w procesie kształcenia ogólnego szkoła rozwija również u uczniów postawy sprzyjające dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu takie jak, np.: odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, kreatywność, przedsiębiorczość, gotowość do uczestnictwa w kulturze czy kształtowanie postaw obywatelskich. Oprócz kompetencji kluczowych, zdaniem nauczycieli, szkoła wdraża edukację medialną i zdrowotną, uczy rozwiązywania problemów, współdziałania w zespole czy prezentacji na forum. Również partnerzy podczas wywiadu podkreślili, że szkoła uczy empatii, postaw społecznych, ekologicznych, prozdrowotnych i patriotycznych.

Istotnym jest, że **oferta edukacyjna szkoły jest modyfikowana w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju uczniów**, na co wskazują wypowiedzi dyrektora, nauczycieli, rodziców i dzieci. Dyrektor szkoły w wywiadzie i nauczyciele w ankiecie wskazali zmiany w ofercie, które zostały wprowadzone, by umożliwić uczniom pełniejszy rozwój. Wymienili zgodnie zwiększenie liczby godzin zajęć pozalekcyjnych o koła zainteresowań (matematyczno - informatyczne - 2 grupy, przyrodnicze - 1 grupa, zajęcia dydaktyczne - wyrównawcze z matematyki - 1 grupa, zajęcia z tutorem - 3 grupy) w ramach projektu "Szkoła liderem pro jakościowych zmian w polskim systemie edukacji" i liczby godzin zajęć na basenie (23 wskazania) oraz wprowadzenie platformy edukacyjnej Fronter i dziennika elektronicznego (20). Ponadto zdaniem zdecydowanej większości nauczycieli (23) dzięki platformie edukacyjnej Fronter uczniowie mają możliwość: dostępu w każdej chwili do materiałów z lekcji, nadrabiać zaległości, szybciej i lepiej zapamiętywać przyswajany materiał oraz nauczyć się wykorzystywać komputer i Internet w pracy i nauce, jak również wymieniać informacje i wiedzę poprzez "czat". Niemal wszyscy nauczyciele (24) wskazali także, iż w celu umożliwienia pełniejszego rozwoju dzieci utworzono koła zainteresowań w oparciu o opinię uczniów, np. koło szachowe oraz dostosowano terminy i godziny zajęć pozalekcyjnych tak, aby nie kolidowały ze sobą i wszyscy mogli korzystać z pełnej oferty. Podali także, że systematycznie są wdrażane nowe programy i projekty, np.: "Nowe horyzonty w edukacji filmowej", "Szkolni muzykanci", "Moje miast bez elektrośmieci", "Muuvit" (18). Również zdecydowana większość rodziców (27/32) uważa, że szkoła pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje ich dziecka. Pięcioro rodziców (5/32) twierdzi, że "raczej nie". Podobnego zdania była większość piątoklasistów (28/35), którzy w ankiecie odpowiedzieli, że szkoła pomaga rozwijać ich zainteresowania. Odmienną opinię wyraził co piąty uczeń (7/35).

Warto dodać, że **szkoła realizuje nowatorskie rozwiązania programowe**. Tezę tę uzasadniają zgodne wypowiedzi dyrektora w ankiecie i nauczycieli podczas wywiadu. Wskazani respondenci opisali trzy projekty edukacyjne z różnych dziedzin, które ich zdaniem mają charakter nowatorski: "Ortograficzne piątki szansą na piątki", "Krainy geograficzne" i "Szkoła tworzy muzykę, muzyka tworzy szkołę", z których poniżej zostanie zaprezentowany jeden. Wybrane przedsięwzięcie, to projekt matematyczno - przyrodniczy "Krainy geograficzne", którego celem jest poprawa jakości pracy szkoły poprzez popularyzację treści matematycznych i przyrodniczych oraz pokazanie alternatywnych sposobów wykorzystania komputera i Internetu. Nowatorstwo projektu polega na komunikacji uczniów online w wirtualnej sali w czasie pozalekcyjnym, jak również nagrywaniu filmów i publikowaniu ich w wirtualnych salach, szczególnie dla uczniów niebędących na zajęciach, ale również dla tych, którzy chcą ponownie wrócić do treści omawianych w czasie lekcji, celem pełniejszego zrozumienia omawianych zagadnień czy różnych sposobów rozwiązań. Jest to projekt autorski opracowany we współpracy przez nauczycieli matematyki i przyrody, realizowany rokrocznie, modyfikowany i dostosowywany do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów oraz dostępnych narzędzi. Projekt jest skierowany do uczniów klas V. Tematyka projektu realizowana jest na lekcjach matematyki, przyrody i kołach: matematyczno - informatycznym i przyrodniczym oraz w grupach w czasie pozalekcyjnym. Nowatorskim pomysłem ze strony uczniów i nauczycieli realizujących zamierzone cele było utworzenie wirtualnej sali międzyoddziałowej uczniów klas V "Krainy Geograficzne" na platformie edukacyjnej, która posłużyła grupom uczniów do gromadzenia materiałów niezbędnych do ostatecznej prezentacji wykonanych prac.

Poziom spełniania wymagania: B

Procesy edukacyjne są realizowane w szkole z wykorzystaniem zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej, są systematycznie planowane, monitorowane i doskonalone przez nauczycieli i dyrektora, a wnioski z monitorowania są wykorzystywane do planowania tych procesów. Ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy, a informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania pomaga uczniom uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się. Grono pedagogiczne stosuje różne sposoby wspierania i motywowania uczniów w procesie zdobywania wiedzy, jak również pracuje wspólnie z uczniami nad doskonaleniem procesów edukacyjnych.

W szkole wykorzystuje się zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej. Według dyrektora i ankietowanych nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej (8) podstawa programowa jest realizowana zgodnie z zalecanymi warunkami, ponieważ nauczyciele znają podstawę programową niższego i wyższego szczebla. Sale lekcyjne składają się z dwóch części: edukacyjnej i rekreacyjnej oraz są wyposażone w pomoce dydaktyczne potrzebne do zajęć i sprzęt audiowizualny. Uczniowie mają możliwość pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w szafkach. Edukacja odbywa się w zespołach liczących nie więcej niż 26 osób w formie kształcenia zintegrowanego i prowadzona jest przez jednego nauczyciela. Zajęcia z edukacji zdrowotnej realizowane są z udziałem pielęgniarki szkolnej i dietetyka. Wiedza przyrodnicza kształtowana jest na podstawie pakietu edukacyjnego oraz wycieczek edukacyjnych (las, park, ogród, gospodarstwo ekologiczne, zielone szkoły). Zajęcia komputerowe odbywają się w sali komputerowej. Podczas zajęć każde dziecko ma do dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu. Zajęcia wychowania fizycznego odbywają się w sali gimnastycznej, sali motorycznej i na basenie. Dzieci mają możliwość prezentowania swoich osiągnięć (wystawy prac, udział w uroczystościach szkolnych) oraz korzystania ze świetlicy szkolnej. Prowadzenie zajęć z wychowania fizycznego na basenie oraz języka angielskiego i religii powierzono specjalistom. Nauczyciele uczący w drugim etapie edukacyjnym (18) i dyrektor stwierdzili, że realizują zalecane warunki podstawy programowej, gdyż m.in.: podczas zajęć komputerowych uczeń ma do swojej dyspozycji osobny komputer z dostępem do Internetu, organizowane są zajęcia zwiększające szanse edukacyjne uczniów zdolnych i mających trudności edukacyjne oraz rozwijana jest ciekawość świata poprzez dostęp do różnych źródeł informacji. Zdaniem nauczycieli nie ma ograniczeń w stosowaniu zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej.

Procesy edukacyjne są planowane, co obrazują wypowiedzi dyrektora w wywiadzie i nauczycieli w ankiecie. Według wszystkich badanych nauczycieli (26) w szkole planuje się procesy edukacyjne. Nauczyciele w planowaniu procesów edukacyjnych w odniesieniu do przedmiotu, którego nauczają uwzględniają: potrzeby i możliwości uczniów (po 26 wskazań), liczebność klas (25), czas potrzebny do zrealizowania poszczególnych treści (24), organizację roku szkolnego (23). Ponadto przedstawiciele grona pedagogicznego (24) wskazali, że w planowaniu procesów edukacyjnych biorą pod uwagę: opinie i orzeczenia poradni psychologiczno - pedagogicznej, bazę dydaktyczną szkoły, możliwości środowiska lokalnego, zainteresowania uczniów, oczekiwania rodziców i ich udział w życiu szkoły, zadania określone w Planach Działań Wspierających oraz poziom wspomagania uczniów przez rodziców. Zdaniem dyrektora planowanie procesów edukacyjnych odbywa się w zespołach samokształceniowych i zadaniowych. Nauczyciele pracują zespołowo przygotowując plany pracy z zadaniami i terminami do realizacji, ustalają osoby odpowiedzialne, wypracowują wspólnie narzędzia badawcze i plan diagnoz edukacyjnych, który jest częścią planu pracy szkoły.

Organizacja procesów edukacyjnych sprzyja uczeniu się. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) wskazali, że szkoła zapewnia możliwość korzystania z potrzebnych podczas zajęć pomocy dydaktycznych oraz niemal wszyscy (25/26) podali, że pomieszczenia, w których prowadzi się zajęcia sprzyjają osiągnięciu zamierzonych celów. Kolejni respondenci, uczniowie klas V i VI, wyrazili swoje zdanie, co do zmęczenia z powodu liczby zajęć w szkole jednego dnia. Jedenaścioro piątoklasistów (11/35) twierdziło, że są zmęczeni kilka razy w tygodniu, codziennie i raz w tygodniu wskazało po pięcioro (5/35) badanych. Natomiast po siedmiu podało, że są zmęczeni raz w tygodniu (7/35) i nie są zmęczeni nigdy (7/35). Z kolei ponad połowa badanych szóstoklasistów (24/47) stwierdziła, że nie czuje się zmęczona z powodu liczby zajęć w szkole. Odmienną opinię wyraziło 23 spośród 47 badanych. Na podstawie analizy tygodniowego planu zajęć należy stwierdzić, że liczba godzin zajęć dla poszczególnych klas jest rozłożona równomiernie na poszczególne dni tygodnia, ponieważ zajęcia w szkole odbywają się w godzinach od 8.00 do 13.30. Ułożenie przedmiotów w planie dnia sprzyja uczeniu się poprzez zachowanie higieny pracy, ponieważ w klasach IV - VI na ostatnich godzinach lekcyjnych nie ma przedmiotów trudnych oraz nie ma przedmiotów zablokowanych po dwie godziny (jedynym wyjątkiem są zajęcia wychowania fizycznego na basenie - raz w tygodniu w klasach I - VI). W czasie wszystkich obserwowanych zajęć nauczyciele:

wykorzystywali elementy uczenia się od siebie (10), umożliwiali uczniom poprawę popełnionych błędów w każdej sytuacji (9/10) i większości sytuacji (1/10) oraz prowadzili lekcje w taki sposób, że uczniowie mieli możliwość wyrażania własnych opinii przez większość lekcji (10), np. w zakresie sposobu rozwiązywania zadania, ewaluacji zajęć czy oceny pracy w grupach. Ponadto wszyscy uczniowie byli zaangażowani w wykonywanie zadań na lekcji (9/10), a w przypadku braku zaangażowania pojedynczych uczniów nauczyciele reagowali w każdej sytuacji (1/10). Na podstawie obserwacji placówki można stwierdzić, że wielkość sal jest odpowiednia do prowadzenia efektywnego procesu dydaktycznego, ponieważ liczebności klas I - III nie przekracza 26 uczniów, a klas IV - VI 27.

Stosowane w szkole metody nauczania sprzyjają uczeniu się. Nauczyciele w ankiecie (26) i podczas wywiadu wskazali, że stosują w celu zwiększenia aktywności uczniów i ich poczucia odpowiedzialności za proces uczenia się różnorodne metody nauczania. Najczęściej wymieniali: metody aktywizujące / burza mózgów, mapa mentalna, drzewko decyzyjne, śnieżna kula / (16 wskazań), metody twórczego rozwiązywania problemów, które uczą krytycznego i twórczego myślenia i łączenia wiedzy z doświadczeniem, np.: "kolorowe kapelusze", "rybi szkielet", "dywanik pomysłów", "6, 3, 5" (16), eksponujące: film, prezentacja multimedialna, ekspozycja, pokaz, sztuka teatralna (12) oraz gry dydaktyczne, które uczą przestrzegania reguł, właściwej radości z wygranej i umiejętności przyjmowania przegranej, np.: "magiczny kalkulator", "dziwne powiedzonka" (8). Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (25/26) stwierdzili, że pracują z uczniami metodą projektu, ale robią to z różną częstotliwością: kilka razy w roku (17/26), raz na rok (7/26) oraz co miesiąc (1/26). Grono pedagogiczne wskazało, że na wybór metody pracy z uczniami wpływają: możliwości i potrzeby uczniów (26), cele i treści zajęć (26), inicjatywy uczniów (25/26), liczba uczniów (23/26), dostęp do pomocy (22/26) oraz miejsce realizacji zajęć (20/26). Ponadto dodali, że biorą pod uwagę zainteresowania dzieci i relacje z rówieśnikami (14). Uczniowie klas V wskazali, że w czasie lekcji często wykorzystywane są: tablica interaktywna (33/35), komputer (22/35), Internet (20/35) i projektor (20/35). Na zajęciach rozwiązują zadania sformułowane przez nauczycieli lub uczniów: na większości zajęć (12/35), na niektórych zajęciach (14/35) i na wszystkich zajęciach (9/35). Dzieci z klas V i VI (82) uważają, że w grupach pracują: na niektórych zajęciach (51/82), na większości zajęć (21/82) i na wszystkich zajęciach (6/82). Czterech respondentów (4/82) stwierdziło, że nigdy nie pracuje w grupach. Natomiast ucząc się zaciekawionych zajęciami była większość (36/47) szóstoklasistów. Odmiennego zdania było jedenaścioro badanych (11/47). Również większość badanych uczniów klas VI (35/47) uważa, że nauczyciele pomogli im zastanowić się na tym, czego się nauczyli na lekcjach w dniu badania. Przeciwnego zdania było 12 spośród 47 respondentów. Obserwowane lekcje wykazały, że uczniowie byli zaangażowani w wykonywanie zadań, a nauczyciele zachęcali do aktywności i motywowali uczniów do pracy. Także zastosowane różnorodne metody pracy (metoda ekspozycji, metoda praktyczna, pokaz, drama, mapa mentalna, rozmowa kierowana, burza mózgów, gry dydaktyczne, pogadanka, metoda problemowa) sprzyjały zaangażowaniu się uczniów w wykonywanie zadań i zachęcały do aktywności. Ponadto w czasie wszystkich lekcji nauczyciele wykorzystywali pomoce dydaktyczne (tablice graficzne, teksty źródłowe, eksponaty przyrodnicze, tablice interaktywne, radiomagnetofon, rzutnik multimedialny, komputery z dostępem do Internetu, karty pracy, filmy edukacyjne, wizualizer, system Testico). Zastosowane pomoce dydaktyczne sprzyjały realizacji założonych celów procesu edukacyjnego i stymulowały uczniów do efektywnej pracy. W czasie 8 z 10 obserwowanych lekcji nauczyciele wykorzystali tablicę interaktywną i uczniowie pracowali w grupach. W trakcie wszystkich obserwowanych lekcji nauczyciele: stwarzali uczniom możliwość samodzielnego wykonywania zadań w kartach pracy czy zeszytach ćwiczeń, tworzyli sytuacje, w których uczniowie mogli samodzielnie rozwiązywać problemy oraz odwoływali się do doświadczeń uczniów wynikających z wiedzy i umiejętności zdobytych na wcześniejszych lekcjach lub w życiu codziennym. Z 9/10 obserwacji wynika, że nauczyciele dobierali zadania odpowiednio do kompetencji uczniów, tzn. różnicowali stopień trudności zadań. Również obserwacja placówki pozwala na stwierdzenie, że szkoła ma bardzo dobre warunki do korzystania z technologii informatyczno - komunikacyjnych w pracy uczniów i nauczycieli, ponieważ posiada dwie pracownie komputerowe stacjonarne i dwie laptopowe. W każdej sali jest komputer z dostępem do Internetu i projektor multimedialny (16 sztuk). W 81% gabinetów są tablice interaktywne (13).

Wypowiedzi badanych uczniów i nauczycieli, analiza stosownej dokumentacji oraz obserwacje zajęć i szkoły wskazują, że **ocenie uczniów daje im informację o ich postępach w nauce.** Większość uczniów klas V podała, że nauczyciele na wszystkich (23/35) i większości zajęć (6/35) uzasadniają wystawioną ocenę. Pięcioro piątoklasistów (5/35) uważa, że robią to na około połowie zajęć, a jeden (1/35), że na mniej niż połowie zajęć. Podobnie większość dzieci stwierdziła, że nauczyciele wystawiając ocenę odnoszą się do tego, co uczeń umiał lub wiedział wcześniej na wszystkich (12/35) i większości (17/35) zajęć. Pięcioro respondentów odpowiedziało, że nauczyciele robią to na mniej niż połowie zajęć (5/35) i jeden, że na około połowie (1/35). Większość uczniów (24/35) stwierdziła również, że nauczyciele wystawiając ocenę odnoszą się do ich wcześniejszych osiągnięć lub trudności (na wszystkich zajęciach - 6/35, na większości zajęć - 18/35). Sześcioro uczniów (6/35) twierdziło, że robią to na około połowie zajęć, a pięcioro (5/35), że na mniej niż połowie zajęć. Niemal wszyscy ankietowani nauczyciele (25/26) podali, że przekazują zawsze uczniom informację zwrotną, uzasadniającą ocenę, a jeden, że prawie zawsze (1/26). Również wszyscy badani nauczyciele (26) wymienili, z jakich elementów składa się informacja zwrotna, uzasadniająca ocenę, którą otrzymuje uczeń. Grono pedagogiczne w informacji zwrotnej

określa: mocne i słabe strony, które ukierunkowane są na wskazania, co uczeń umie i nad czym musi jeszcze popracować (26 wskazań), sposób i możliwość poprawy oceny (24), ukierunkowanie pracy ucznia z równoczesnym zastosowaniem wzmocnień pozytywnych (16) oraz pochwałę i zachętę do systematycznej i wytrwałej pracy (14). Kolejnym badanym źródłem była dokumentacja szkoły, w której w Rozdziale XI Statutu Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie znajdują się zapisy dotyczące zasad wewnątrzszkolnego oceniania uczniów, w tym "...informowania ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie". Również wszystkie przeprowadzone obserwacje lekcji (10) uzasadniają tezę, że ocenianie uczniów daje im informację o ich postępach, ponieważ nauczyciele w trakcie zajęć podawali dzieciom przyczyny, dlaczego odpowiedź jest prawidłowa lub nieprawidłowa oraz na wszystkich zajęciach nauczyciele udzielali opisowej informacji zwrotnej po odpowiedziach uczniów: w każdej sytuacji (6/10), większości sytuacji (3/10) i w niektórych sytuacjach (1/10). Również obserwacja placówki, pozwoliła na stwierdzenie, że w szkole widoczne są informacje o sukcesach uczniów. Na szkolnych korytarzach znajdują się gabloty, liczne tablice i sztalugi, na których eksponowane są zestawienia, puchary i dyplomy obrazujące sukcesy uczniów w konkursach pozaszkolnych. Jest to, np. Kącik Laureata, w którym wyszczególnione jest zestawienie "Osiągnięcia uczniów w Szkole Podstawowej nr 9 w Lubinie w konkursach i zawodach - rok szkolny 2012/2013" i zaprezentowane wybrane dyplomy. Przykłady sukcesów to: I miejsce w XVII Międzyszkolnym Konkursie "Bezpiecznie na drogach", I i III miejsce w Konkursie Plastycznym "Woda skarb ziemi", II miejsce w Rejonowym Konkursie Recytatorskim, I miejsce w Międzyszkolnym Turnieju Badmintona w kategorii szkół podstawowych.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że **ocenianie uczniów motywuje ich do dalszej pracy**, o czym świadczą wypowiedzi dzieci w wywiadzie i ankiecie. Badani uczniowie wypowiedzieli się na temat, jak często nauczyciele rozmawiają z nimi na temat przyczyn ich sukcesów w nauce. Większość (26/35) uważa, że takie rozmowy mają miejsce bardzo często (10/35) i często (16/35). Sześcioro piątoklasistów (6/35) twierdzi, że rzadko, a troje (3/35), że nigdy. Podobnie kształtowały się odpowiedzi uczniów na pytanie dotyczące rozmów na trudności w nauce. Uczniowie uważają, że nauczyciele rozmawiają z nimi na ten temat: bardzo często (10/35), często (13/35), rzadko (9/35) oraz nigdy (1/35). Uczniowie opisali także, jak się czują, gdy są oceniani. Najczęściej w ankiecie i podczas wywiadu wskazywali, że: są zadowoleni (25/35), mają ochotę się uczyć (23/35), postanawiają, że się poprawią (17/35) oraz wiedzą, co mają poprawić (16/35). Natomiast grupa uczniów w ankiecie stwierdziła, że gdy jest oceniana to: czuje się zniechęcona (5/35), jest jej to obojętne (4/35), nie wie, co robić dalej (3/35) oraz nie chce jej się dalej uczyć (3/35). Uczniowie w trakcie wywiadu podkreślali, że wiedzą za co otrzymali określoną ocenę, są motywowani do pracy przez nauczycieli oraz otrzymują wskazówki, jak mogą ocenę poprawić. Warto podkreślić, iż uczniowie stwierdzili, że wskazane odpowiedzi dotyczą wszystkich lub większości nauczycieli. Podobną opinię wyrazili niemal wszyscy ankietowani rodzice (30/32), którzy wskazali, że ocenianie zachęca dziecko do dalszego uczenia się. Pięcioro rodziców (5/35) uważa, że ocenianie motywuje dzieci do dalszej pracy na wszystkich lekcjach, siedemnaścioro (17/35), że na większości lekcji, natomiast ośmioro (8/35) twierdzi, że na nielicznych lekcjach. Odmiennego zdania było dwoje respondentów (2/35).

Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów pomaga im uczyć się i planować swój indywidualny proces uczenia się. Sąd ten uzasadniają wypowiedzi uczniów i rodziców. Większość ankietowanych piątoklasistów (25/35) stwierdziła, że nauczyciele bardzo często (10/35) i często (15/35) rozmawiają z uczniami o postępach w nauce i dzięki temu wiedzą, jak się uczyć. Sześcioro uczniów (6/35) podało, że takie rozmowy odbywają się rzadko, a czworo, że nigdy (4/35). Również większość uczniów klas VI (35/47) wskazała, że w dniu ankietowania, na lekcjach dostała od nauczyciela wskazówkę, która pomogła im się uczyć. Odmiennego zdania było dwanaścioro szóstoklasistów (12/47). W trakcie wywiadu uczniowie stwierdzili, że nauczyciele rozmawiają z nimi o tym, jak się uczyć i rozmowy te pomagają im się uczyć. Dzieci mówiły o tym, że nauczyciele przypominają im, iż należy: uczyć się systematycznie, wierzyć w swoje możliwości nawet jeżeli uzyska się niskie oceny, czytać tekst kilka razy, podkreślać najważniejsze informacje, uczyć się słówek z języków obcych z wykorzystaniem fiszek czy oglądać filmy edukacyjne. Podkreślali też, iż można się uczyć rozwiązując zadania na platformie edukacyjnej Fronter np. z matematyki. Kolejni respondenci, rodzice w ankiecie, wyrazili swoją opinię dotyczącą efektywności informacji nauczycieli o wynikach dziecka. Niemal wszyscy rodzice (30/32) uważają, że informacja o wynikach dziecka, uzyskana od nauczycieli pomaga mu się uczyć. Odminną opinię w tej kwestii wyraziło dwoje rodziców (2/32). Natomiast większość rodziców (25/32) podała, że ich dzieci potrafią się uczyć. Przeciwnego zdania było siedmioro respondentów (7/32).

Wypowiedzi dyrektora i nauczycieli wskazują, że **w szkole monitoruje się osiągnięcia uczniów i wdraża wnioski z tego procesu.** Według wskazanych respondentów monitoring prowadzony jest poprzez diagnozy uczniów na wszystkich poziomach edukacyjnych. Są to, np.: diagnozy wstępne, próbne sprawdziany w klasie VI, testy kompetencji po klasach III, IV i V, analizy sprawdzianów dodatkowych z matematyki i języka polskiego dla klas IV, V i VI w ramach programu "Lepsza Szkoła". Ze wszystkich przedmiotów analizuje się osiągnięcia uczniów ze sprawdzianów lub testów po każdym dziale, odpowiedzi ustne, prace pisemne i kartkówki z mniejszej partii materiału. Monitoruje się osiągnięcia uczniów poprzez udział w konkursach przedmiotowych. Ponadto, w opinii grona pedagogicznego, monitoruje się osiągnięcia uczniów poprzez prowadzenie, m.in. analiz umiejętności

praktycznych na lekcjach informatyki i zajęć komputerowych na podstawie wykonanych prac i sprawdzianów praktycznych oraz analiz porównawczych wyników kolejnych sprawdzianów w celu sprawdzenia czy nastąpił, przyrost wiedzy i umiejętności. Podczas monitoringu, zdaniem dyrektora, poszukiwane są odpowiedzi na pytania dotyczące poziomu opanowania wiadomości i umiejętności, przyrostu wiedzy i umiejętności oraz wyznaczania kierunku dalszej pracy. Niemal wszyscy nauczyciele w ankiecie (25/26) stwierdzili, że monitorują postępy wszystkich uczniów. Natomiast jedenaścioro przedstawicieli grona pedagogicznego (11/26) podało, że monitoruje osiągnięcia dzieci zdolnych i z problemami. Ponadto trzynaścioro badanych (13/26) wskazało, że monitoruje osiągnięcia uczniów w zależności od potrzeb, np. na prośbę rodzica lub nauczyciela. Dla zobrazowania procesu monitorowania osiągnięć uczniów dyrektor i nauczyciele opisali przykłady wdrożonych wniosków z języka polskiego i matematyki. Stwierdzili, iż na podstawie analizy wyników testu na wejście w klasie IV z języka polskiego pt.: "Sowa" (wrzesień 2011) sformułowano wnioski: "...doskonalić umiejętność redagowania różnych form wypowiedzi, zwracając szczególną uwagę na poprawny zapis ortograficzny wyrazów oraz stosowanie poznanych reguł ortograficznych, gramatycznych i kompozycyjnych" oraz "...stosować dużą liczbę ćwiczeń ortograficznych i utrwalać zasady pisowni". W celu wdrożenia rekomendacji, m.in.: realizowano całoroczny projekt przedmiotowy, pt.: "Ortograficzne piątki szansą na piątki", stosowano metody aktywizujące w nauczaniu ortografii (np. metoda 7 walizek, chodzone dyktando, ortograficzne gry dydaktyczne, opracowywanie ortogramów przez uczniów) oraz różne rodzaje pisania - z pamięci i ze słuchu, przepisywania. Wyniki diagnozy końcowej w oparciu o test "Baśnie Andersena" przeprowadzony w maju 2012r., wykazał wzrost o 0.21 współczynnika łatwości w zadaniach dotyczących poziomu znajomości reguł ortograficznych i poprawnego zapisu wyrazów z trudnością ortograficzną, co świadczy, w opinii dyrektora i nauczycieli, o skuteczności podjętych działań. Kolejne wnioski sformułowano na podstawie badania kompetencji matematycznych na wejściu klasy V w ramach projektu "Lepsza Szkoła" z Gdańskiego Wydawnictwa Oświatowego (wrzesień 2011): "...na lekcjach matematyki należy ćwiczyć umiejętności najslabiej opanowane", "...w celu utrwalania wiedzy i umiejętności kontynuować przeprowadzanie interaktywnych testów na platformie edukacyjnej Fronter" oraz "...mobilizować do systematycznej pracy w przygotowywaniu się do zajęć przez częste wykorzystanie systemu szybkiej odpowiedzi Testico". W celu wdrożenia rekomendacji na lekcjach matematyki, m.in.: zwiększono liczbę zadań tekstowych, rozwiązywanych wspólnie podczas lekcji oraz liczbę tych zadań na platformie edukacyjnej Fronter, które uczniowie samodzielnie rozwiązywali w domu. Uczniowie rozwiązywali zadania z wykorzystaniem systemu szybkiej odpowiedzi Testico oraz korzystali z filmów edukacyjnych przygotowanych przez nauczycieli matematyki. Efekty podjętych działań można było zauważyć po analizie wyników badań kompetencji matematycznych na wejściu klasy VI w ramach tego samego projektu we wrześniu 2012r. Analiza testu wykazała wzrost umiejętności matematycznych:

- współczynnik łatwości zadań z geometrii w klasie V wynosił 0.62, a w klasie VI - 0.76, nastąpił wzrost o 0.14,
- zamiana jednostek w klasie V - współczynnik łatwości wynosił 0.55, a w klasie VI - 0.66, nastąpił wzrost o 0.11,
- rozwiązywanie zadań tekstowych wielodziałaniowych w klasie V - współczynnik łatwości wynosił 0.47, a w klasie VI - 0.84, nastąpił wzrost o 0.37.

Oznacza to, iż podjęte działania odniosły zamierzony skutek. Z całego testu uczniowie klasy V osiągnęli poziom wysoki, a w klasie VI bardzo wysoki. Również średni wynik szkoły w klasie V i VI był wynikiem wyższym niż w województwie i kraju.

Analiza zebranego materiału pozwala na stwierdzenie, że **procesy edukacyjne przebiegające w szkole są monitorowane**, o czym świadczą wypowiedzi wszystkich nauczycieli (26) i dyrektora w ankietach. Dyrektor stwierdził, że monitoring procesów edukacyjnych prowadzony jest systematycznie we wszystkich obszarach pracy szkoły: dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej, funkcjonowania szkoły w środowisku, procesów zachodzących w szkole, zarządzania szkołą poprzez analizę danych zbieranych systematycznie dla wszystkich uczniów, wybranych roczników, wybranych uczniów w zależności od potrzeb i prowadzonych działań edukacyjnych. W zakresie dydaktyki, zdaniem dyrektora i wszystkich ankietowanych nauczycieli (26) prowadzone są różnorodne diagnozy i analizy osiągnięć uczniów. Na podstawie wyników nauczyciele w zespołach samokształceniowych przygotowują raporty uwzględniające analizę ilościową i jakościową osiągnięć uczniów, klas, szkoły, porównują wyniki do badanej populacji. Raporty omawiają na zebraniach rady pedagogicznej, przedstawiają rodzicom na zebraniach ogólnych oraz są one dostępne na platformie edukacyjnej dla wszystkich nauczycieli. Osiągnięcia uczniów określone w badaniach wewnętrznych i zewnętrznych odnoszone są do wyników klasyfikacji okresowej lub rocznej, ich możliwości rozwojowych oraz wyników w konkursach szkolnych i międzyszkolnych oraz postaw i zdolności prezentowanych w czasie imprez i uroczystości szkolnych i międzyszkolnych. Natomiast zdaniem dyrektora i wszystkich ankietowanych przedstawicieli grona pedagogicznego (26) w zakresie wychowania i opieki, wychowawcy klas monitorują procesy wychowawcze i realizację programu wychowawczego i profilaktyki oraz zachowanie uczniów. Dwa razy w roku przygotowują sprawozdanie. Monitorują systematycznie frekwencję

na zajęciach obowiązkowych i pozalekcyjnych. Pedagog raz w miesiącu analizuje frekwencję w każdej klasie i określa stopień realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów. Dwa razy w roku przygotowuje analizy dla rady pedagogicznej, określając wnioski i wprowadzając niezbędne zmiany w procedurach monitorowania frekwencji. Zdaniem dyrektora, każdego roku Samorząd Uczniowski przeprowadza sondaż w zakresie potrzeb uczniów na rodzaj zajęć pozalekcyjnych rozwijających ich zainteresowania. Ponadto nauczyciele i dyrektor szkoły systematycznie monitorują stopień realizacji podstawy programowej, zgodnie z zalecanymi formami i sposobami realizacji określonymi w rozporządzeniu w zakresie podstawy programowej oraz ramowego planu nauczania. Dwa razy do roku dyrektor przedstawia sprawozdanie radzie pedagogicznej wskazując efekty oraz liczbę zrealizowanych godzin. Po zakończeniu danego etapu edukacyjnego dokonuje podsumowania zrealizowanej podstawy programowej. Dyrektor dodał, że każdego roku zespoły nauczycielskie dokonują analizy wybranych programów nauczania, podręczników pod kątem uzyskiwanych efektów dydaktycznych. Oprócz tego, dyrektor systematycznie monitoruje działania opiekuńczo - wychowawcze w świetlicy szkolnej, działalność pedagoga, logopedy, działalność biblioteki, Samorządu Uczniowskiego, Rzecznika Praw Ucznia, działalność zespołów samokształcących i zadaniowych nauczycieli, działalność szkolnego koła PCK, wypełnianie opieki pielęgniarskiej w szkole, opiekunów stażu. W zakresie doskonalenia nauczycieli Lider wewnątrzszkolnego doskonalenia monitoruje potrzeby nauczycieli w zakresie organizacji doskonalenia, opracowuje plan doskonalenia i przedstawia wnioski z jego realizacji w czerwcu każdego roku. Nauczyciele w ankiecie dodali, że monitorowane są również osiągnięcia uczniów w konkursach (12 wskazań) oraz dzieci badanych w poradni psychologiczno - pedagogicznej i objętych zajęciami dydaktyczno - wyrównawczymi (18).

Wnioski z monitoringu są wykorzystywane w planowaniu procesów edukacyjnych. Opinię taką wyrazili w ankiecie dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu podając przykłady licznych rekomendacji wykorzystywanych w planowaniu procesów edukacyjnych, z których opisane zostaną wybrane. Po pierwsze wskazali, że na podstawie monitorowania realizacji zajęć pozalekcyjnych w roku szkolnym 2012/13 dostosowano organizację zajęć pozalekcyjnych do potrzeb dzieci i ich rodziców poprzez wyeliminowanie zespołów, kół odbywających się w tych samych godzinach dla tych samych dzieci. Zorganizowano dyżury nauczycieli w pracowniach komputerowych w celu stworzenia możliwości wykorzystania platformy edukacyjnej w nauczaniu, w szczególności dla tych uczniów, którzy nie mają w domu dostępu do Internetu. Dyrektor i nauczyciele wskazali także, że na podstawie analizy frekwencji uczniów wdrożono nowe procedury w zakresie nadzorowania frekwencji. Zmieniono termin podliczania frekwencji przez wychowawców klas do dnia 5 każdego miesiąca. Zobowiązano nauczycieli przedmiotów do przekazania informacji rodzicom bezpośrednio po zakończeniu zajęć z danego przedmiotu w przypadku samowolnego opuszczenia pojedynczych lekcji przez ucznia. Oprócz tego, dyrektor wskazał inne przykłady decyzji dotyczących procesów edukacyjnych, które wynikają z ich monitoringu. Stwierdził, że na podstawie monitoringu wdrażania podstawy programowej w roku szkolnym 2012/13 wybrano nowe programy nauczania i podręczniki: w edukacji wczesnoszkolnej w klasie I, z historii w klasie IV, matematyki w klasie IV, przyrody, muzyki, plastyki, zajęć technicznych, zajęć komputerowych i języka polskiego. Ponadto na podstawie wniosków z ewaluacji wewnętrznej opracowano i wdrożono Program Wychowawczy Szkoły i Program Profilaktyki na lata 2011/12 - 2013/14. Wychowawcy klas wypracowali wspólnie z rodzicami plan wychowawczy i program profilaktyki klas oraz działania podejmowane wspólnie z rodzicami na rzecz szkoły i we współpracy najbliższym środowiskiem.

Wypowiedzi uczniów i nauczycieli, świadczą o tym, że **współpraca nauczycieli i uczniów dotyczy procesów edukacyjnych i prowadzi do doskonalenia tych procesów.** Ponad połowa ankietowanych uczniów (18/35) stwierdziła, że nauczyciele na wszystkich (3/35) i większości (15/35) zajęć pytają ich o opinie, w jaki sposób chcieliby się uczyć na lekcjach. Natomiast 14/35 respondentów uważa, że grono pedagogiczne uwzględnia ich opinie na niektórych zajęciach, według trzech nie robi tego nigdy (3/35). Uczniowie podczas wywiadu wskazali przykłady zadań realizowanych wspólnie z nauczycielami. Mówili o: organizacji zajęć wychowania fizycznego w zakresie wyboru dyscypliny sportowej (gier zespołowych, gry w bilarda), prowadzeniu zajęć na boiskach sportowych, wyjściach do Galerii "Wzgórze Zamkowe" na określone wystawy czy ustaleniach godzin spożywania posiłków w stołówce szkolnej. Natomiast ankietowani rodzice w większości (20/32) stwierdzili, że opinie uczniów dotyczące tematyki zajęć, czy sposobu prowadzenia zajęć bardzo często (4/32) i często (16/32) są uwzględniane przez nauczycieli. Zdaniem jedenaścioro rodziców (11/35) opinie brane są pod uwagę rzadko. Spośród 35 badanych rodziców 15 podało przykłady uwzględniania opinii uczniów. Wymienili: ustalenie tematyki zajęć na godzinie wychowawczej (4 wskazania) i tematyki lekcji, np. z muzyki, plastyki, wychowania fizycznego, religii (6), realizowanie projektów z matematyki, języka niemieckiego, historii i języka polskiego (2), prowadzenie lekcji z czynnym udziałem dzieci i według ich propozycji, m.in.: zajęcia w pracowni przyrodniczej w innej szkole, praca w grupach, wybór filmu edukacyjnego (6) oraz propozycje wycieczek na lekcjach przyrody i wyjść poza teren szkoły (2) czy wybór lektur (2). Również podczas wywiadu rodzice podali przykłady uwzględniania propozycji dzieci w zakresie tematu i sposobu prowadzenia zajęć. Dotyczyły one: dyscypliny sportowej ćwiczonej na zajęciach wychowania fizycznego, tworzenia regulaminów w klasach I - III, prowadzenia lekcji muzyki - o lotnictwie czy nauki tańca belgijskiego oraz przygotowania prezentacji z historii, np. o renesansie. Natomiast wszyscy badani nauczyciele (26) stwierdzili, że uwzględniają propozycje uczniów z różną częstotliwością, tzn.: na wszystkich

zajęciach (19/26), na większości zajęć (4/26) oraz na niektórych zajęciach (3/26). Według dyrektora propozycje i opinie uczniów są uwzględniane w działaniach podejmowanych przez szkołę, ponieważ dzieci wypowiadają się w kwestiach organizacyjnych, np.: dotyczących kryteriów oceniania (punktowy system oceniania zachowania i zmiany w nim), zasad pracy w grupie oraz sposobu organizacji dwóch godzin zajęć wychowania fizycznego, np. zajęcia piłki nożnej w klasach V.

Nauczyciele stosują zróżnicowane metody wspierania i motywowania, co podkreślają uczniowie i rodzice.

Dzieci w wywiadzie wskazały, że do dalszej nauki zachęcają ich sposoby prowadzenia przez nauczycieli lekcji z wykorzystaniem różnych pomocy dydaktycznych (tablic interaktywnych, prezentacji multimedialnych, zdań z matematyki publikowanych na platformie edukacyjnej Fronter), jak również możliwość pracy w grupach czy stosowanie motywacji słownej oraz oceny za aktywność. Kolejni respondenci, rodzice w wywiadzie, również wymienili działania, które podejmują nauczyciele, aby dzieci chciały się uczyć. Rodzice mówili o tym, że nauczyciele: stosują pochwały ustne, prowadzą różnorodne koła zainteresowań (języka angielskiego, matematyczne i matematyczno - informatyczne, polonistyczne, plastyczne, młodych twórców, teatralno - taneczne, języka niemieckiego, przyrodnicze, dziennikarskie, recytatorskie, misyjne i religijne oraz zajęcia sportowe), wspomagają dzieci w pracy poprzez umieszczanie materiałów i filmów instruktażowych na platformie edukacyjnej Fronter, umożliwiają poprawę oceny, organizują pomoc psychologiczno - pedagogiczną zgodnie z potrzebami i możliwościami dzieci oraz planują zajęcia zgodnie z higieną pracy. Również wszyscy ankietowani nauczyciele (26) wymienili działania wspierające i motywujące uczniów w procesie uczenia się. Dodali, m.in.:

- eksponowanie prac uczniów i dostosowywanie programów nauczania i opracowywanych zadań do indywidualnych możliwości dzieci,
- uczenie asertywnych zachowań i radzenia sobie ze stresem,
- organizowanie zajęć poza systemem klasowo - lekcyjnym, np. lekcje w przyrodzie, wycieczki dydaktyczne, zielone szkoły,
- systematyczne ocenianie, umożliwianie poprawy ocen oraz upowszechnianie osiągnięć na forum,
- konsekwentne egzekwowanie powierzonych czynności, gratyfikowanie odniesionych sukcesów, jak i wkładu pracy.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli*

Komentarz:

Nauczyciele systematycznie współdziałają w tworzeniu i analizie procesów dydaktycznych i wychowawczo - opiekuńczych oraz wspomagają siebie nawzajem w organizowaniu i realizacji procesów edukacyjnych, pracując w zespołach samokształceniowych i zadaniowych. Wprowadzanie zmian dotyczących przebiegu procesów następuje w wyniku wspólnych decyzji.

Wypowiedzi nauczycieli, dyrektora i analiza dokumentacji wykazały, że **nauczyciele współdziałają przy tworzeniu i analizie procesów edukacyjnych**. Wszyscy badani przedstawiciele grona pedagogicznego (26) konsultują swoje plany zajęć edukacyjnych z innymi nauczycielami w szkole. Analiza stosownej dokumentacji wykazała, że planowanie procesów w zespołach samokształceniowych i zadaniowych dotyczy, m.in.:

- poprawy efektów kształcenia oraz analizy i ewaluacji działań dydaktycznych,
- uwzględniania indywidualnych możliwości uczniów w procesie edukacyjnym,
- samokształcenia i doskonalenia warsztatu pracy nauczycieli poprzez dzielenie się wiedzą i doświadczeniem,
- współpracy nauczycieli w celu ustalenia sposobów realizacji programów nauczania, korelowania treści nauczania przedmiotów pokrewnych, a także uzgadniania decyzji w sprawie wyboru programów nauczania i podręczników,
- wspólnego opracowania szczegółowych kryteriów oceniania uczniów oraz sposobów badania wyników nauczania.

Ponadto przedstawiciele grona pedagogicznego w ankiecie wskazali, że analizę procesów: przeprowadzają samodzielnie (26), wspólnie z innymi nauczycielami, np. w zespołach zadaniowych (25/26) lub przy okazji

nieformalnych spotkań i rozmów (24/26). Nauczyciele w wywiadzie podali przykłady analiz procesów edukacyjnych prowadzonych wspólnie. Wymienili, m.in. analizy: wyników sprawdzianu zewnętrznego i sprawdzianów próbnych, osiągnięć rocznych, śródrocznych i bieżących, systemu oceniania oraz programu wychowawczego i profilaktyki. Według dyrektora analiza procesów edukacyjnych odbywa się zespołowo. Nauczyciele współpracują ze sobą w realizacji wyznaczonych zadań. Wspólnie wypracowują wnioski i rekomendacje. Raporty z analiz przedstawiane są radzie pedagogicznej na kolejnych posiedzeniach.

Istotnym jest, że **nauczyciele wspierają się w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych**, na co wskazali oni sami w wywiadzie i ankiecie. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) stwierdzili, że wsparcie, jakie uzyskują od innych nauczycieli jest wystarczające oraz wymienili, zgodnie z dyrektorem, przykłady wsparcia w pracy z uczniami. Najczęściej wskazywali:

- dzielenie się wiedzą i doświadczeniem na zespołach samokształceniowych i grupie wychowawczej (26 wskazań),
- prowadzenie lekcji otwartych, np. "Wyruszamy do krainy śniegu i lodu", "Mrówko, ważko, biedronko - rzeczowniki w przyrodzie", "ABC gier zespołowych" (26),
- wskazówki i porady specjalistów, w tym pedagoga, psychologa i logopedy oraz wspólne rozwiązywanie problemów dydaktycznych i wychowawczych (22),
- informację zwrotną o aktywności uczniów na ich zajęciach, jak również uzyskiwanie istotnych wskazówek wynikających z obserwacji uczniów, które wykorzystują w pracy wychowawczej i profilaktycznej (16),
- wspólne organizowanie imprez kasowych i szkolnych oraz konkursów, np. "Od żaka do profesora" czy uroczystości, np. "Święto Rodziny", "Pasowanie na świetlika" (13).

Nauczyciele w trakcie rozmowy dodali, że otrzymują także wsparcie w organizacji i realizacji procesów edukacyjnych poprzez dzielenie się wiedzą zdobytą na kursach i szkoleniach, np. "Nowe techniki plastyczne wykorzystywane na lekcjach plastyki", "Bezpieczeństwo w Internecie", "Metody aktywizujące w nauczaniu" czy planowanie pracy w ramach realizowanych projektów.

Warto podkreślić, że **proces zmiany jest efektem wspólnych decyzji**, o czym świadczy wypowiedź dyrektora w wywiadzie, który opisał kilka przykładów zmian wprowadzonych w wyniku wspólnych ustaleń między nauczycielami. Poniżej zostaną opisane wybrane. Pierwsza decyzja dotyczyła wprowadzenia u roku szkolnym 2012/13 do szkolnego planu nauczania:

- w klasach I - III dodatkowo 1 godziny w edukacji wczesnoszkolnej w klasach I (przyznanej przez organ prowadzący) oraz po 1 godzinie w klasach II i III (z godzin dyrektorskich) z przeznaczeniem na edukację polonistyczną, matematyczną i przyrodniczą według potrzeb uczniów,
- w klasach IV - VI po 1 godzinie dodatkowej na język polski w klasach V i matematykę w klasach VI,
- 4 godzin basenu w ramach zajęć wychowania fizycznego w klasach I - VI.

W podjęciu decyzji brali udział rodzice i nauczyciele, którzy pozytywnie zaopiniowali zaproponowane zmiany w szkolnym systemie nauczania (Uchwała Rady Pedagogicznej nr 8/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r.). Wdrożone zmiany w szkolnym planie nauczania, w opinii dyrektora, wzbogaciły ofertę szkoły. Pozwoliły na spokojną, systematyczną realizację podstawy programowej, doskonalenie efektów pracy dydaktycznej oraz indywidualizację procesu dydaktycznego nakierowanego na ucznia. Kolejny przykład wspólnej decyzji, w której uczestniczyli nauczyciele, rodzice i uczniowie, dotyczył wprowadzenia w roku szkolnym 2011/12 zmian w statucie w zakresie wewnątrzszkolnego oceniania uczniów z zajęć edukacyjnych i oceniania zachowania. W ocenianiu wprowadzono średnią ważoną. Ustalono sposób poprawiania przez uczniów sprawdzianów, testów oraz ocen cząstkowych i okresowych. Określono jasne granice procentowe, za które można ustalić dany stopień. Udoskonalono i zmodyfikowano przedmiotowe systemy oceniania i punktowy system oceniania zachowania uczniów. Doprecyzowano zapisy o współpracy rodziców z nauczycielami w celu doskonalenia przepływu informacji.

Poziom spełniania wymagania: B

Wyniki badania i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wskazują, że działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne i adekwatne do potrzeb uczniów oraz zgodne z oczekiwaniami rodziców. Systematyczne i kompleksowe działania wychowawcze, w ocenie wszystkich respondentów są skuteczne, i mają wpływ na kształtowanie postaw społecznych, ekologicznych i prozdrowotnych uczniów, jak również są podejmowane z ich inicjatywy.

Wypowiedzi dyrektora, nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników niepedagogicznych świadczą tym, że **działania wychowawcze podejmowane w szkole są spójne**. Dyrektor szkoły i nauczyciele w wywiadach wskazali, w jaki sposób dba się o to, żeby działania wychowawcze prowadzone w szkole były spójne. Mówili o tym, że w szkole są procedury i regulaminy, które znają i potrafią stosować uczniowie, rodzice, nauczyciele, pedagog, pracownicy niepedagogiczni, jak również dyrektor i wicedyrektor. Są one systematycznie przypominane w celu utrzymania dobrego poziomu spójności działań. W szkole funkcjonuje zespół wychowawczy. Systematyczne spotkania wychowawców z pedagogiem (przewodniczący zespołu) i wicedyrektorem umożliwiają: szczegółową analizę realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, omawianie bieżących problemów wychowawczych oraz formułowanie wniosków i ich wdrażanie. Respondenci dodali, że na podstawie programu wychowawczego i profilaktyki są tworzone plany: wychowawcy klasy i godzin wychowawczych, pracy zespołu wychowawczego oraz planowana jest tematyka spotkań z pedagogiem szkolnym i rodzicami. Zdaniem dyrektora i nauczycieli, spójności służą także, m.in.: analiza realizacji zadań zawartych w Programie Wychowawczym Szkoły i Programie Profilaktyki w oparciu o sprawozdania wychowawców, jak również jednolite działania nauczycieli i konsekwentne przestrzeganie przez nich punktowego systemu oceny zachowania. Nauczyciele biorący udział w wywiadzie, stwierdzili, że nie mają problemów z utrzymaniem spójności działań wychowawczych, gdyż wszyscy, tj. uczniowie, rodzice, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkoły o nią dbają. O wspólnym oddziaływaniu wychowawczym mówili również pracownicy niepedagogiczni, którzy w sytuacjach niewłaściwego zachowania ucznia zawsze reagują, a następnie przekazują stosowne informacje nauczycielom, wychowawcom czy dyrektorowi szkoły. Ich zdaniem, do dyskusji dotyczących pożądanых postaw dzieci włączany jest również Samorząd Uczniowski. Także większość ankietowanych uczniów (28/35) wskazała, że nauczyciele traktują ich sprawiedliwie oraz że czują się traktowani w równy sposób z innymi uczniami. Natomiast siedmioro piątoklasistów (7/35) stwierdziło, że nauczyciele nie traktują ich sprawiedliwie oraz ośmioro podało, że nie czuje się traktowana w równy sposób z innymi dziećmi (8/35). Z kolei większość ankietowanych rodziców (21/32) uważa, że nauczyciele traktują uczniów w równy sposób. Odmiennego zdania było dziesięcioro respondentów (10/32). Ponadto zdecydowana większość rodziców (28/32) aprobuje działania wychowawcze prowadzone przez szkołę. Przeciwną opinię w tej kwestii wyraziło czworo badanych (4/32).

Informacje uzyskane od nauczycieli uczestniczących w wywiadzie wskazują, że **działania wychowawcze są adekwatne do potrzeb uczniów**. Grono pedagogiczne stwierdziło, że diagnoza potrzeb wychowawczych prowadzona jest poprzez współpracę wychowawców, nauczycieli, pedagoga z rodzicami, a także poprzez rozmowy z uczniami i w razie potrzeby we współpracy z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Ich zdaniem rozpoznaniu potrzeb wychowawczych dzieci służą, np.: diagnoza sytuacji opiekuńczo - wychowawczej szkoły, w ramach której wychowawcy wypełniają kwestionariusze ankiety we współpracy z rodzicami i nauczycielami czy ankiety kierowane do uczniów i rodziców, np. w ramach programu "Bezpieczna szkoła". W wyniku przeprowadzonych diagnoz, w opinii nauczycieli, rozpoznano, m.in. potrzeby: doskonalenia budowania pozytywnych kontaktów interpersonalnych oraz rozwijania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Zdaniem nauczycieli, zaspokojenie wskazanych potrzeb odbywa się poprzez:

- udział szkoły we współpracy z Urzędem Miasta, Sekcją Profilaktyki Uzależnień Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie oraz rodzicami i uczniami w projekcie "Przyjazna szkoła, szkoła wolna od przemocy",
- comiesięczne cykle zajęć dla uczniów prowadzonych przez pedagoga, m.in. na temat: "Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemem", "Chcę być dobrym kolegą, dobrą koleżanką", "Relacje interpersonalne: ja - rówieśnicy",
- organizowanie prelekcji dla rodziców na temat: "Czynniki środowiskowe warunkujące funkcjonowanie dziecka w szkole", "Postawa osób dorosłych a zachowanie dzieci" oraz zajęć integracyjnych dla uczniów wszystkich klas.

Wypowiedzi przedstawicieli grona pedagogicznego w wywiadzie, piątoklasistów w ankiecie oraz obserwacje zajęć,

wskazują, że **uczniowie uczestniczą w działaniach sprzyjających kształtowaniu pożądanych społecznie postaw**. Nauczyciele mówili o kształtowaniu postaw:

- prospołecznych i empatii poprzez organizację przez Samorząd Uczniowski akcji charytatywnych, np.: loteria fantowa dla klas I - III oraz IV - VI i zbiórka pieniędzy na operację dla psa Bernardynki,
- ekologicznych poprzez udział w akcjach: "Dzień bez samochodu", "Sprzątanie świata", "Dzień Ziemi",
- prozdrowotnych poprzez udział w programach "Jestem małym ratownikiem" w kl. I - III, "Owoce w szkole", "Mleko w szkole" oraz realizację projektu "Bezpieczeństwo uczniów w Internecie w klasach IV - VI".

Ponad połowa uczniów (19/35) w ankiecie wskazała, że brała udział w rozmowie na temat odpowiedniego zachowania w ostatnim miesiącu. Ośmioro uczniów (8/35) napisało, że w takiej rozmowie uczestniczyło kilka miesięcy temu, troje (3/35) około pół roku temu lub dawniej, a pięcioro (5/35), że nigdy. Na podstawie wszystkich obserwacji zajęć (10) można stwierdzić, że nauczyciele kształtowali pożądane postawy uczniów poprzez: budowanie twórczej atmosfery pracy, pozytywne systematyczne motywowanie wszystkich uczniów do pracy, stosowanie zwrotów grzecznościowych oraz kształtowanie postaw ekologicznych, obywatelskich, patriotycznych i szacunku do osób starszych.

Też, że **uczniowie biorą udział w planowaniu i modyfikowaniu działań wychowawczych w szkole**, uzasadnili oni sami w czasie wywiadu. Dzieci mówiły o tym, że zgłosiły propozycje organizacji: akcji charytatywnych, np.: zbiórki nakrętek dla chorej osoby, paczek dla podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubinie, akcji ekologicznych, np. zbiórka baterii i zużytych telefonów komórkowych, akcji społecznych na rzecz zwierząt we współpracy z Fundacją "Podaj łapę". W czasie wskazanych działań kształtowane są, ich zdaniem, postawy: tolerancji, wrażliwości społecznej, odpowiedzialności za drugiego człowieka i szacunku wobec niego, ekologiczne oraz przedsiębiorczości. Podobne postawy wymienili rodzice, którzy stwierdzili, że te postawy są ważne i akceptowane przez uczniów, gdyż dzieci chętnie podejmują akcje na rzecz innych, mają wpływ na ustalanie zasad obowiązujących w szkole, np. ustalają Kodeks Ucznia w klasach oraz wyrażają opinię w ankiecie na temat punktowego systemu oceniania zachowania. Również według dyrektora szkoły i wszystkich ankietowanych nauczycieli (26) uczniowie uczestniczą w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Dyrektor w ankiecie opisał przykłady udziału uczniów w tworzeniu i zmianie szkolnego systemu oddziaływań wychowawczych. Stwierdził, że dzieci, np.: wyrażają opinie w ankietach, rozmowach z wychowawcami, nauczycielami na temat funkcjonowania szkolnego systemu wychowawczego w szkole oraz dokonują samooceny swojego zachowania oraz oceny zachowania kolegów w klasie. Podczas niemal wszystkich obserwowanych zajęć (9/10) nauczyciele uwzględniali inicjatywy zgłaszane przez uczniów, dotyczyły one sposobu rozwiązywania zadania oraz ewaluacji pracy własnej na lekcji.

Warto podkreślić, że **wnioski z analizy działań wychowawczych są wdrażane**. Dyrektor i nauczyciele wskazali przykłady wdrażanych rekomendacji z analiz działań wychowawczych, z których opisany zostanie jeden wybrany. I tak, zgodnie stwierdzili, że na podstawie analizy bezpiecznego korzystania przez dzieci z multimediów sformułowano wniosek: "... zwracać uwagę na korzystanie uczniów z multimediów oraz w większym stopniu rozwinąć temat zagrożeń wynikających z nieodpowiedzialnego i nieodpowiedniego korzystania ze środków masowego przekazu, komunikatorów i portali społecznościowych". W celu wdrożenia rekomendacji podjęto działania:

- przeprowadzono szkolenie dla zespołu wychowawczego na temat: "Bezpieczeństwo w Internecie" oraz opracowano prezentację, którą przedstawiano na spotkaniach z rodzicami,
- systematycznie przeprowadzano pogadanki dla uczniów na temat bezpieczeństwa korzystania z multimediów oraz zorganizowano i umożliwiono ukończenie dzieciom z klas III mini kursu online "Dzieci w sieci",
- zrealizowano projekt "Bezpieczeństwo dziecka w Internecie" oraz audycję przez radiowęzeł "Dzień bezpiecznego Internetu", wprowadzono zmiany w statucie szkoły (uwzględniono potrzeby uczniów do korzystania z telefonu w czasie przerw śródlekcyjnych, również do gier).

Zaobserwowane efekty, w opinii dyrektora i nauczycieli, to fakt, że uczniowie nie podejmują ryzykownych zachowań związanych z niewłaściwymi sposobami korzystania z multimediów, znają zasady i wdrażają je w życiu codziennym oraz rodzice nadzorują czas i sposób korzystania przez dzieci z telewizji, Internetu i telefonów komórkowych.

Poziom spełnienia wymagania: B

W szkole prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych, ponieważ uczniowie uczestnicząc w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych dostosowanych do ich potrzeb, odnoszą sukcesy edukacyjne na miarę swoich możliwości. Indywidualizacja procesu edukacji ukierunkowana na pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych przynosi zamierzone efekty i jest aprobowana przez zdecydowaną większość badanych uczniów, którzy zawsze mogą liczyć na pomoc nauczycieli w nauce.

W toku badania uzyskano informacje, które pozwalają na stwierdzenie, że **uczniowie odnoszą sukcesy na miarę swoich możliwości**. Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (25/26) wskazali, że diagnozują możliwości edukacyjne wszystkich uczniów, jeden podał, że większości (1/26). Grono pedagogiczne uważa, że informacja, która wynika z diagnozy pozwala, m.in. na: wskazanie mocnych i słabych stron ucznia (26 wskazań), określenie poziomu wiadomości i umiejętności uczniów oraz treści nauczania, które należy utrwalać i pogłębiać (24), właściwy dobór metod i form pracy (14). Podobne opinie wyrazili ankietowani uczniowie klas V, którzy wskazali, że myśląc o swoich wynikach w nauce: czują radość (17/35), uważają, że wszystko jest w porządku (15/35) oraz czują niezadowolony, że nie mogli zrobić więcej (3/35). Zdecydowana większość badanych uczniów (32/35) podała przykłady największych swoich sukcesów w tym lub poprzednim roku szkolnym. Wymieniali: uzyskiwanie dobrych ocen (13), otrzymanie świadectwa z wyróżnieniem (7), sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, np. recytatorskim, matematycznym, języka angielskiego (5 wskazań) czy sukcesy w zawodach sportowych (4). Ponadto pojedyncze dzieci podały: pochwałę za dobre zachowanie i pracę na lekcji, zostanie sportowcem roku, dostanie się do samorządu czy zdobycie żółtego pasa w aikido. Dyrektor w ankiecie podkreślił, że uczniowie średnio - zdolni i wysoko - zdolni osiągają sukces edukacyjny na miarę swoich zdolności intelektualnych. Świadczą o tym wyniki klasyfikacji i konkursów na szczeblu szkolnym, międzyszkolnym, powiatowym, wojewódzkim czy ogólnopolskim. Uczniowie otrzymują stypendium za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe. Również partnerzy w wywiadzie stwierdzili, że w miejscach, w których mieszkają uczniowie pojawiają się problemy społeczne, związane sporadycznie z niewłaściwym zachowaniem dzieci oraz niskim statusem materialnym rodzin. Zdaniem partnerów szkoła na bieżąco rozwiązuje pojawiające się problemy korzystając z pomocy specjalistów i instytucji środowiska lokalnego.

Wypowiedzi dyrektora, rodziców i partnerów szkoły, uzasadniają tezę, że **w szkole prowadzone są działania zwiększające szanse edukacyjne uczniów, uwzględniające indywidualizację procesu edukacji**. Dyrektor w ankiecie stwierdził, iż mimo, że uczniowie średnio - zdolni i wysoko - zdolni osiągają sukces edukacyjny, to szkoła nieustannie doskonali swoje działania, aby sukcesy były coraz wyższe i wspierały rozwój uczniów. Dlatego doskonali swój system - opieki psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów zdolnych - szczególnie w zakresie diagnostyki i orzecznictwa oraz oferty programowej. Przeprowadza szkolenia dla nauczycieli w zakresie pracy z uczniem zdolnym. Opracowuje i wdraża plany pracy szkoły "Szkoła z pasją" (rok szkolny 2011/12). Wprowadza nową ofertę edukacyjną dla uczniów koła: taneczne, szachowe, literackie (gazetka szkolna), teatralne i matematyczne. Prowadzi opiekę tutora szkolnego. Organizuje zajęcia koła międzyszkolnego. Przydziela stypendia motywujące za wyniki w nauce, nagrody książkowe, wybiera wspólnie z uczniami "Ucznia Roku" za wyniki w nauce i kulturę zachowań, koleżeństwo, wybiera najlepszego sportowca i sportsmenkę roku, najbardziej usportowioną klasę, zgłasza wniosek o przyznanie Nagrody Prezydenta Miasta Lubina. Zachęca uczniów do udziału w konkursach szkolnych i międzyszkolnych. Informuje środowisko szkolne i pozaszkolne o osiągnięciach uczniów w różnych dziedzinach. Proponuje rodzicom warsztaty zewnętrzne i na terenie szkoły, mające na celu rozwijanie kompetencji wychowawczych. Następnie dyrektor wskazał szereg działań, które prowadzone są w celu zwiększania szans edukacyjnych uczniów. Wymienił, np.: organizowanie pomocy dla uczniów powracających z zagranicy, jak również dla dzieci z ubogich rodzin oraz otaczanie opieką dzieci rodziców przebywających za granicą i pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych czy dzieci z rodzin zastępczych oraz chorych i przewlekle chorych. Dodał, że wszyscy uczniowie, którzy posiadają orzeczenia lub opinie poradni psychologiczno - pedagogicznej w zakresie terapii pedagogicznej są objęci tą terapią. Zajęcia logopedyczne prowadzone są w szkole dla wszystkich uczniów zdiagnozowanych w testach przesiewowych prowadzonych na początku roku szkolnego przez logopedę, niezależnie od tego czy posiadają opinię poradni, czy też nie. Ponadto dyrektor wskazał, że w roku szkolnym 2012/13 uczniowie, w zakresie dydaktyki i wychowania, uczestniczyli w różnych formach zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne. Były to: koła zainteresowań i rozwijające zdolności (289 uczniów, co stanowi 82.2% uczniów całej szkoły), zajęcia z uczniem mającym trudności w nauce (185 uczniów, co stanowi 42.7%), zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze (78 uczniów, co stanowi 22.7%), zajęcia specjalistyczne - terapia pedagogiczna, zajęcia korekcyjno - kompensacyjne, zajęcia socjoterapeutyczne i logopedyczne (95

uczniów co stanowi 27.7%) oraz zajęcia o charakterze gimnastyki korekcyjnej (40 uczniów, co stanowi 11.7%). Również dzieci uzdolnione objęto indywidualną opieką nauczycieli. Jest to 11 osób, co stanowi 3% uczniów. Pomoc socjalną w formie dożywiania (obiadów) zapewniono 34 dzieciom (10%). Podobnego zdania jest większość (25/32) ankietowanych rodziców, która uważa, że w szkole podejmuje się starania, by dzieci miały poczucie sukcesu w nauce na miarę swoich możliwości. Odmienną opinię wyraziło siedmioro respondentów (7/32). Działanie zwiększające szanse edukacyjne uczniów w szkole wymienili również partnerzy i przedstawiciel samorządu w wywiadzie. Respondenci wskazali na: udział w konkursach, np. "Bezpieczni razem", "zDolny Ślązaczek" i angażowanie w nie dużej grupy dzieci o różnych możliwościach, organizację pomocy psychologiczno - pedagogicznej wspierającej rozwój ucznia i dostosowaniu form wsparcia do jego indywidualnych możliwości, monitorowanie osiągnięć u dzieci i dalsze postępowanie z uczniem na zajęciach dodatkowych i zajęciach pozalekcyjnych. Równocześnie partnerzy i przedstawiciel samorządu określali efekty tych działań. Mówili o tym, że dzięki podejmowanym działaniom dzieci uczą się współdziałania w zespole, autoprezentacji na forum, empatii i wrażliwości. Dyrektor dodał, że uczniowie są motywowani do pełnego wykorzystania swoich możliwości poprzez, np.: angażowanie wszystkich uczniów do udziału w akademiach i imprezach szkolnych oraz zachęcanie do podejmowania wyzwań, stwarzanie możliwości uzyskania wyższych ocen poprzez poprawę sprawdzianów czy zadawanie dodatkowych prac. Również nauczyciele w wywiadzie wskazywali sposoby indywidualizowania procesu edukacji. Mówili, m.in. o:

- dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych i edukacyjnych uczniów ujętych w opiniach, orzeczeniach, Planach Działań Wspierających, Indywidualnych Programach Edukacyjno - Terapeutycznych w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz uwzględnianiu deficytów występujących u dzieci w pracy w szkole i w domu,
- różnicowaniu treści programowych i tempa pracy uczniów oraz stopniowaniu trudności zadań,
- dzieleniu materiału na mniejsze partie, wydłużaniu czasu pracy uczniom i podawaniu poleceń w prostszej formie,
- wielokrotnym tłumaczeniu i wyjaśnianiu zadań, kontrolowaniu stopnia zrozumienia poleceń, ocenianiu wysiłku ucznia i jego wkładu w wykonywanie ćwiczeń i zadań.

Na możliwość uzyskania pomocy ze strony nauczycieli, w przypadku kłopotów w nauce, wskazują niemal wszyscy uczniowie klas V (33/35), którzy w ankiecie stwierdzili, że na taką pomoc mogą liczyć. Przeciwnego zdania w tej kwestii było dwoje badanych (2/35). Natomiast większość szóstoklasistów (39/47) wskazała, że czuje, iż nauczyciele wierzą w ich możliwości. Odmienną opinię wyraziło ośmioro badanych (8/47). Zróżnicowane zdanie w tej kwestii mieli ankietowani rodzice uczniów klas V, z których ponad połowa (18/32) ma poczucie, że ich dziecko w szkole nie jest traktowane indywidualnie. Natomiast według 14/32 rodziców ich dzieci są traktowane w indywidualny sposób. Obserwacje wszystkich zajęć (10) wykazały, że nauczyciele dobierali sposób motywowania do potrzeb emocjonalnych uczniów oraz poziomu ich zaangażowania w wykonanie zadania.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju*

Komentarz:

Szkoła współpracuje z wieloma instytucjami m.in. z Firmą Pearson Central Europe sp. z o.o. przy wdrażaniu przez szkołę nowoczesnych technologii komunikacyjnych i informatycznych oraz z innymi podmiotami w podejmowaniu działań związanych z profilaktyką i bezpieczeństwem uczniów. Placówka w swoich działaniach uwzględnia możliwości i potrzeby lokalnego środowiska. Współpraca z instytucjami korzystnie wpływa na rozwój edukacyjny uczniów.

Szkoła identyfikuje potrzeby i możliwości środowiska i prowadzi działania, które mają na celu zaspokojenie jego potrzeb. Według dyrektora rozpoznanie potrzeb środowiska odbywa się poprzez: ankietowanie rodziców, nauczycieli, analizowanie zaproszeń kierowanych przez instytucje do szkoły do udziału w projektach, konkursach, imprezach i uroczystościach, cykliczne organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji, firm, osobami prywatnymi, przeglądanie stron internetowych miasta, oglądanie telewizji regionalnej, udział w różnych spotkaniach w środowisku i obserwacje jego potrzeb. Podczas wywiadów dyrektor, nauczyciele, partnerzy i rodzice wskazali najważniejsze potrzeby lokalnego środowiska zaspokajane przez szkołę, m.in. takie jak: materialne, lokalowe (np. udzielenie bazy lokalowej, boiska dla młodzieży i mieszkańców osiedla, pracowni komputerowych do szkoleń w zakresie informatyki) i edukacyjne. Dyrektor, nauczyciele i partnerzy wskazali także na potrzebę organizacji aktywnego spędzania czasu wolnego i integrującego środowisko, partnerzy zwrócili uwagę na potrzeby ekologiczne, a rodzice, dyrektor i nauczyciele wskazali także na potrzeby opiekuńczo - wychowawcze dla dzieci. Dyrektor i nauczyciele dodali doskonalenie zawodowe pracowników i wymianę doświadczeń oraz potrzebę, która związana jest z rozwojem społeczeństwa informacyjnego.

Szkoła podejmuje inicjatywy na rzecz środowiska i współpracuje z różnymi podmiotami działającymi w środowisku. Dyrektor i partnerzy lokalni stwierdzili, że szkoła organizuje apele i uroczystości szkolne, na które zaprasza rodziców i dziadków uczniów (np. Dzień Babci, Dzień Dziadka), uczestniczy przy otwarciu imprez miejskich, bierze w nich udział oraz buduje tożsamość narodową i europejską uczniów. Placówka uczestniczy także w akcjach charytatywnych organizując np. kiermasz świąteczny, a uzyskane środki przeznaczyła na zakup paczek dla samotnych osób, kupuje karmę dla zwierząt oraz realizuje programy profilaktyczne. Oprócz tego udostępnia salę gimnastyczną i boisko sportowe, a także udziela bazy szkoły 77 Wielopoziomowej Drużynie Harcerskiej "Silvestris". Poza tym szkoła, jak stwierdzili partnerzy "...daje przykład mieszkańcom osiedla, na którym jest usytuowana, jak należy podchodzić do kwestii patriotycznych uczestnicząc w uroczystości nadania obwodnicy Lubina imienia Generała Broni Stanisława Maczka".

Dyrektor, nauczyciele i partnerzy opisali kluczowe podmioty, z którymi szkoła współpracuje. Według nich to, m.in.:

- Organ prowadzący (Gmina Miejska Lubin) sprawujący nadzór nad działalnością szkoły w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. We współpracy z Urzędem Miejskim prowadzone są projekty ekologiczne, np.: "Czystość dla Lubina", "Sprzątanie Świata". Organizowane są uroczystości patriotyczne (Święto Odzyskania Niepodległości, Święto Konstytucji 3 - Maja) i imprezy jak np. Dzień Dziecka podczas, którego każdego roku uczniom klas IV są wręczane kaski.
- Szkoły lubińskie współdziałające w zakresie przygotowywania konkursów międzyszkolnych, imprez i uroczystości integrujących środowisko takich jak, np. Międzyszkolny Konkurs Matematyczno - Informatyczny o Puchar Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie.
- Straż Miejska w Lubinie oraz Komenda Powiatowa Policji w Lubinie, z którymi szkoła podejmuje wspólne działania związane z profilaktyką i bezpieczeństwem uczniów (zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom przy organizacji imprez i uroczystości miejskich) oraz jest współorganizatorem konkursów związanych z bezpieczeństwem np.: "Bezpieczni Razem".
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Lubinie współpracująca ze szkołą w zakresie organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej dla dzieci i ich rodzin. Pracownicy poradni prowadzą indywidualne konsultacje i szkolenia dla nauczycieli np.: "Jak motywować dziecko do nauki?", prelekcje dla rodziców, przeprowadzają badania na terenie szkoły, a uczniowie biorą udział w zajęciach specjalistycznych na terenie poradni (biofeedback, terapie).
- Firma Pearson Central Europe sp. z o.o. ściśle współpracuje dotyczy wdrażania przez szkołę nowoczesnych technologii komunikacyjnych i informatycznych w ramach funkcjonowania platformy edukacyjnej Fronter

i dziennika elektronicznego.

- Dolnośląski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu, który szkoli nauczycieli w związku z realizacją projektu "Dolnośląska e - szkoła" czy "Dolnośląska szkoła liderem jakościowych zmian w polskim systemie edukacji".
- Parafia p.w. św. Maksymiliana Marii Kolbe w Lubinie pomaga szkole w dofinansowywaniu obiadów dla uczniów, organizowaniu kolonii w czasie wakacji i ferii zimowych oraz organizuje Festyny Rodzinne.

W ocenie partnerów i przedstawiciela samorządu współpraca szkoły z organizacjami i instytucjami działającymi w lokalnym środowisku jest satysfakcjonująca i wystarczająca w stosunku do istniejących potrzeb.

Szkoła korzysta z zasobów środowiska w procesie nauczania. Zdaniem dyrektora, partnerów i przedstawiciela samorządu oraz rodziców szkoła korzysta w procesie nauczania z zasobów środowiska lokalnego, takich jak: basen w Ośrodku Sportu i Rekreacji w Lubinie, zajęcia warsztatowe z dogoterapii (pt: "Bądź przyjacielem psa"), warsztaty edukacyjne z zakresu pierwszej pomocy z udziałem ratownika medycznego, wycieczki do remizy strażackiej z pokazem sprzętu i sprawności strażaków, spotkania z pisarzem w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lubinie i wycieczki uczniów klas I - III na lubińskie lotnisko (Aeroklub w Lubinie). Również uczniowie mogą wystawiać swoje prace plastyczne w Młodzieżowym Domu Kultury w Lubinie, Galerii Wzgórze Zamkowe oraz w Centrum Kultury "Muza".

Współpraca szkoły z podmiotami działającymi w środowisku wpływa na rozwój uczniów. W ocenie dyrektora i nauczycieli w wywiadach, najważniejsze korzyści, jakie odnoszą uczniowie dzięki współpracy szkoły z podmiotami działającymi w lokalnym środowisku to, m.in.: rozwój zainteresowań i umiejętności (np. udzielanie pierwszej pomocy, ochrona przed atakiem psa), uwrażliwianie na potrzeby innych (wizyty w Domu Opieki "Szarotka"), prezentowanie swojej wiedzy i umiejętności (udział w konkursach np. "Folklorem malowane", "Brzechwa i ja") oraz poznanie zawodów (strażaka, policjanta, ratownika, pielęgniarki) i zainteresowań innych ludzi. Uczniowie stwierdzili, że szkoła organizuje zajęcia, które dają im możliwość spotkania i rozmowy z ciekawymi ludźmi (np. spotkanie z pracownikiem pogotowia przeprowadzającym szkolenie "Pierwsza Pomoc Przedmedyczna", z policjantem szkolącym w zakresie praw i obowiązków "Nieletni w świetle prawa"). Ważna jest dla nich możliwość udziału w akcjach charytatywnych i pomoc innym oraz udział w konkursach i zawodach sportowych.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów*

Komentarz:

Szkoła niesystematycznie podejmuje kontakty z absolwentami współpracując z nimi jako pracownikami różnych instytucji na terenie miasta oraz korzysta z doświadczeń rodziców, którzy są absolwentami szkoły. Połowa rodziców uważa, że ich dzieci potrzebują korepetycji, aby podjąć dalsze kształcenie. Pomimo to, większość ankietowanych rodziców ma poczucie, że uczniowie szkoły są dobrze przygotowani do funkcjonowania w dalszym życiu.

Szkoła nieregularnie podejmuje kontakty z absolwentami. Zdecydowana większość ankietowanych nauczycieli (22/26) stwierdziła, że szkoła wykorzystuje informacje o losach absolwentów w procesie nauczania i wychowania czyniąc to "od czasu do czasu", jak również większość ankietowanych nauczycieli (20/26) wskazała, że "czasami" podejmuje współpracę z absolwentami szkoły. Troje (3/26) stwierdziło, że sporadycznie podejmuje pracę z absolwentami, natomiast dwoje (2/26), że nigdy nie podejmuje współpracy z absolwentami. Dyrektor i jeden nauczyciel (1/26) zadeklarowali częste wykorzystywanie informacji o losach absolwentów do doskonalenia procesu nauczania i wychowania i regularną z nimi współpracę. Również dyrektor i nauczyciele w trakcie wywiadu podali, że szkoła współpracuje z absolwentami w różnych obszarach pracy szkoły. Ważne są informacje o losach absolwentów wykorzystywane w promowaniu wartości edukacji, w motywowaniu uczniów do nauki i rozwijaniu zainteresowań. Dyrektor i nauczyciele wskazali osiągnięcia tych osób, ich ścieżkę zawodową oraz umiejętności ponadprzedmiotowe ważne w przyszłości. Dyrektor i nauczyciele stwierdzili, że absolwenci szkoły prowadzą 77 wielopoziomową Drużynę Harcerską "Silvestris" oraz prowadzą działalność wychowawczą wśród młodszych kolegów, których Komendant Hufca ZHP jest również absolwentem szkoły i współpracuje ze szkołą w procesie wychowawczym harcerzy. Oprócz tego absolwenci szkoły są pracownikami różnych instytucji na terenie miasta i współpracują ze szkołą.

Szkoła przygotowuje do funkcjonowania na rynku pracy i zdaniem połowy ankietowanych rodziców raczej przygotowuje do dalszej edukacji. Zdaniem dyrektora, nauczycieli, partnerów i przedstawicieli samorządu oraz większości rodziców (28/32) szkoła przygotowuje do funkcjonowania w dalszym życiu. W tym celu, w szkole organizowane są przez bibliotekę szkolną konkursy ładnego czytania (np. "Z wizytą w Bullerbyn", "Czytaj z radością, słuchaj z przyjemnością") oraz konkursy na pisanie kartek, listów, książek ("Najładniejsza kartka świąteczna", Szkolny Nobel literacki pt. "Magiczna szuflada"), prowadzone są zajęcia kół "Polubić pisanie", "Koła miłośników słowa mówionego", zajęcia otwarte z języka polskiego "Piszemy kartki z podróży" oraz Powiatowy Przegląd Twórczości Literackiej Dzieci i Młodzieży "Piórem malowane". Kształcone są umiejętności komunikowania się w języku obcym (angielskim, niemieckim), zarówno w mowie, jak i w piśmie poprzez organizowane wycieczki do Drezna, Pragi, realizowane są projekty (np. "Tydzień kultury krajów anglo i niemieckojęzycznych"). W szkole stworzono możliwości porozumiewania się na platformie z uczniami krajów niemieckojęzycznych, organizowane są szkolne konkursy języka angielskiego dla klas II, III, IV, V i VI, "1 z 10" i konkursy wiedzy o krajach niemieckojęzycznych. Ważne jest posługiwanie się nowoczesnymi technologiami informacyjno - komunikacyjnymi, w tym także wyszukiwanie i korzystanie z informacji, komunikowanie się w sieci na wszystkich zajęciach w szkole poprzez efektywne wykorzystanie platformy edukacyjnej, kształcone jest myślenie matematyczne i naukowe - pomyślane jako umiejętność korzystania z nowoczesnych narzędzi matematycznych, technicznych, formułowania wniosków, prowadzenia doświadczeń, postępowania wg instrukcji. Kształtowana jest umiejętność pracy zespołowej, zdrowej rywalizacji, przedsiębiorczości oraz organizowane są spotkania z przedstawicielami różnych zawodów (górnik, pracownik poczty, przewodnik górski, przewodnik miejski, trener boksu, tenisa stołowego) oraz organizowane są wycieczki do zakładów pracy. Prawie wszyscy nauczyciele (25/26) stwierdzili, że uczniowie, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, nie potrzebują korepetycji lub innych zajęć poza szkołą. Zdania odmiennego jest jeden nauczyciel (1/26) i połowa ankietowanych rodziców (16/32), która uważa, że ich dziecko, będzie potrzebować korepetycji lub innych zajęć poza szkołą, aby zapewnić sobie możliwość dalszej nauki w szkole, do której chce się dostać. Z kolei dyrektor i nauczyciele w wywiadzie wskazali, że uczniowie zgodnie ze swoimi możliwościami i zainteresowaniami otrzymują wsparcie i pomoc wychowawców i pedagoga w wyborze szkoły gimnazjalnej.

Poziom spełniania wymagania: C

Wymaganie: *Promowana jest wartość edukacji*

Komentarz:

Szkoła promuje wartość edukacji poprzez prezentowanie i upowszechnianie informacji o ofercie edukacyjnej, podejmowanych działaniach i osiągnięciach, m.in. na stronie internetowej Miasta Lubina i szkoły, w radiu "Elka", na platformie edukacyjnej Fronter. Placówka realizuje zadania informujące o celowości i skuteczności swoich działań poprzez akcje społeczne zachęcające rodziców sześciolletnich dzieci do posłania ich wcześniej do szkoły, jako szansę na ich rozwój.

Szkoła informuje o celowości i skuteczności swoich działań. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) stwierdzili, że mówią rodzicom, jaki jest cel edukacyjny i wychowawczy działań, które realizują. Prawie wszyscy ankietowani przedstawiciele grona pedagogicznego (25/26) wskazali także, jakie cele chce realizować szkoła oraz jakie jej działania sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną i wychowawczą. Również badani rodzice stwierdzili, że są informowani o celach edukacyjnych (26/32) i wychowawczych (18/32) działań, które realizują nauczyciele oraz o celach, które chce realizować szkoła (24/32), a także o działaniach szkoły, które sprawdzają się ze względu na ich wartość edukacyjną (15/32) i wychowawczą (14/32).

Szkoła prowadzi działania informacyjne dotyczące oferty edukacyjnej, działań szkoły i jej osiągnięć. Według dyrektora szkoła informuje o swojej ofercie, działaniach i osiągnięciach poprzez informatory, ulotki i foldery na temat działalności szkoły. Posiada własną stronę internetową, zamieszcza informacje na tablicach ogłoszeń, cyklicznie prezentuje się w lokalnych mediach (ogłoszenia i artykuły w prasie lokalnej, audycje radiowe, udział w programach lokalnej TV), organizuje dni otwarte dla przedszkolaków, konkursy międzyszkolne, imprezy i uroczystości szkolne, na które m.in. zaprasza przyszłych uczniów szkoły. Prowadzi kronikę szkolną, fotoalbum, radiolę szkolną, filmy o działaniach i przedsięwzięciach szkoły oraz platformę edukacyjną Fronter. Zapisuje działania i osiągnięcia uczniów na płytach CD, które następnie przekazuje uczniom i rodzicom po zakończeniu I i II etapu nauki. Szkoła w ostatnim czasie informowała lokalne środowisko o swoich działaniach i osiągnięciach na stronie internetowej <http://miedziowe.pl> i w Radio Elka (20.12.2012 r.) o uzyskaniu certyfikatu Innow@cyjnej

Szkoły, w których zostały zaprezentowane dobre praktyki wykorzystania platformy edukacyjnej w nauczaniu i administrowaniu szkołą oraz przedstawiła relację ze świętowania Dnia Górnika w szkole (akademia, wywiady z rodzicami, dziećmi, dyrektorem). Z kolei na stronie www.lubin.pl informowała o zorganizowaniu kiermaszy świątecznych i przygotowanych paczkach dla starszych samotnych osób oraz o uzyskanym podziękowaniu dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy w Lubinie za inicjatywę i współpracę. Oprócz tego na stronie tej znalazła się informacja o: realizacji projektu "Dolnośląska e - szkoła", współpracy z sejmikiem wojewódzkim i z Dolnośląskim Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli we Wrocławiu. Także w ostatnim czasie informowano o pomocy udzielonej dla chorego psa ze schroniska oraz o osiągnięciach uczniów (zdobycie dwóch głównych nagród w konkursie Woda - Skarb Ziemi organizowanym przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lubinie). Poza tym informację o ofercie, działaniach lub osiągnięciach uczniów również szkoła upowszechniła ostatnio na platformie edukacyjnej Fronter i stronie internetowej szkoły wskazując dobre praktyki w edukacji "Wykorzystanie platformy edukacyjnej Fronter w nauczaniu - sale zewnętrzne dla wszystkich uczestników projektu dla 133 szkół w województwie i środowisku lokalnym", podała wyniki konkursów międzyszkolnych (np. I miejsce ucznia szkoły w Barbórkowym Konkursie Matematycznym), realizację projektu edukacyjnego z języka niemieckiego oraz prowadzone bieżące działania w szkole. Poza tym wiele informacji o organizowanych imprezach i uroczystościach zamieszczane jest w gazetce szkolnej "Szczęśliwa 9".

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska znają osiągnięcia szkoły i jej uczniów. Ankietowani rodzice wskazali, że szkoła informowała ich o osiągnięciach swoich uczniów i nauczycieli odniesionych w tym lub poprzednim roku szkolnym. Najczęściej wymieniali: sukcesy uczniów w konkursach (28 wskazań), zawodach lub imprezach sportowych (24), zrealizowane przez szkołę projekty lub udział w akcji społecznej (15), udział przedstawicieli szkoły w ważnych wydarzeniach i uroczystościach (10), przyznanie uczniom szkoły stypendiów naukowych oraz otrzymanie przez szkołę dotacji lub grantu (9). Uzyskane informacje rodzice oceniają bardzo pozytywnie "...jestem dumna, że moja córka chodzi do tej szkoły" (6 wskazań), bardzo dobrze (3), dobrze (3) i wystarczająco (5). Wartościują je jako satysfakcjonujące (1), rzetelne (2) i konkretne (1). Również wskazali, że informacje są jasne, czytelne i łatwo dostępne, ponieważ są przedstawiane na platformie edukacyjnej Fronter i na stronie internetowej szkoły (6 wskazań). Dwoje rodziców oceniło także informacje na temat osiągnięć szkoły jako słabe i dostateczne. W opinii partnerów i przedstawiciela samorządu informacje o osiągnięciach uczniów i nauczycieli dotyczą sukcesów uczniów na olimpiadach przedmiotowych i w zawodach/imprezach sportowych oraz dotyczą nagród i wyróżnień przyznawanych nauczycielom i innym pracownikom szkoły. Partnerzy dodali, że upowszechnianie informacji o osiągnięciach szkoły odbywa się poprzez intensywne wykorzystanie platformy edukacyjnej, na co wskazują bardzo dobre statystyki.

Szkoła prowadzi działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie. Dyrektor i partnerzy oraz przedstawiciel samorządu lokalnego stwierdzili, że prowadzone przez szkołę działania w lokalnej społeczności promujące wartość uczenia się przez całe życie, takie jak: szkolenia, kursy, warsztaty, akcje społeczne i działania informacyjne. Partnerzy wskazali również na projekty edukacyjne i prelekcje dla rodziców realizowane przy okazji uroczystości związanych ze świętami państwowymi, a dyrektor zwrócił uwagę na spotkania z ciekawymi ludźmi oraz konsultacje i debaty angażujące członków lokalnej społeczności. W opinii dyrektora do najważniejszych kluczowych działań edukacyjnych dla dorosłych zaliczyć należy zorganizowanie akcji społecznej przekonującej rodziców do posłania wcześniej dzieci sześciolatków do szkoły, jako szansę na ich rozwój. Wiosną 2011 i 2012 roku szkoła zaprosiła rodziców dzieci sześciolatków i siedmioletnich mieszkających na terenie miasta Lubina na "Dni otwarte szkoły". Nauczyciele przygotowali zajęcia dla dzieci, odpowiadali na pytania rodziców, wyjaśniali sposób realizacji i wymagania określone w podstawie programowej, wskazywali metody i formy jakimi pracują. Przygotowali dla rodziców prezentację multimedialną, w której zaprezentowali osiągnięcia dzieci, zajęcia prowadzone w szkole, wycieczki, wyjścia w plener, zdjęcia z różnych imprez i konkursów realizowanych przez szkołę z dziećmi klas I - III. Rodzice mieli możliwość obejrzenia szkoły, jej bazy dydaktycznej i opiekuńczej, wyposażenia, środków dydaktycznych. Przekonali się, że szkoła jest bardzo dobrze przygotowana na przyjęcie sześciolatków. Akcję wsparła Telewizja Regionalna Odra i Radio Plus Legnica. Efektem prowadzonych działań było utworzenie jednej klasy I z większością dzieci sześciolatków (13/21). Ponadto dla rodziców upowszechniane są działania informacyjne na stronie internetowej szkoły ("Dobre Rady dla Rodziców - Pora na nieagresję"), realizowane są zajęcia psychoedukacyjne ("Jak motywować dzieci do nauki?") oraz organizowane są warsztaty ("Trening zastępowania agresji") i spotkania takie jak, np.: "Zmień złe nawyki na lepsze zamienniki" prowadzone w ramach ogólnopolskiej kampanii "Uwaga nadwaga".

Rodzice i przedstawiciele lokalnego środowiska postrzegają szkołę jako dbającą o jakość uczenia się i relacje ze środowiskiem. Zdaniem większości ankietowanych rodziców (26/32) i przedstawicieli lokalnego środowiska szkoła dba o jakość uczenia się. Świadczy o tym:

- dbałość o pozyskiwanie funduszy w celu wyposażenia szkoły od strony technologicznej i przekazanie nowych kompetencji nauczycielom i uczniom,

- rozpoznawanie potrzeb edukacyjnych uczniów oraz dostosowywanie wymagań edukacyjnych do ich potrzeb psychofizycznych,
- indywidualne podejście do ucznia uwzględniające jego potrzeby,
- udział nauczycieli w doskonaleniu (kursy, warsztaty, szkolenia),
- dobry kontakt z rodzicami, partnerami,
- angażowanie rodziców do współpracy,
- liczba różnorodnych zajęć pozalekcyjnych,
- sukcesy uczniów w konkursach i olimpiadach,
- bardzo dobre zaangażowanie w życie środowiska lokalnego.

Zdaniem większości ankietowanych rodziców (27/32) i uczestniczących w wywiadzie partnerów, szkole zależy na współpracy ze środowiskiem. Innego zdania jest pięcioro ankietowanych rodziców (5/32).

Systematycznie i wielokierunkowo prowadzone działania informacyjne w zakresie promowania wartości edukacji, prezentowanie i upowszechnianie informacji o ofercie edukacyjnej szkoły, a szczególnie działania dotyczące zachęcania rodziców dzieci sześciolatków do rozpoczęcia edukacji w szkole, wskazują na bardzo wysoki poziom spełnienia wymagań.

Poziom spełnienia wymagania: A

Wymaganie: *Rodzice są partnerami szkoły*

Komentarz:

Szkoła wspiera rodziców w wychowaniu dzieci informując o ich rozwoju. Rodzice wspomagają działania szkoły, uczestniczą w nich i biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły.

Rodzice są informowani o rozwoju ich dzieci, a szkoła skutecznie wspiera ich w wychowaniu. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) stwierdzili, że rodzice są informowani w wystarczającym stopniu zarówno o sukcesach, jak i o trudnościach swoich dzieci. Również zdecydowana większość badanych rodziców, stwierdziła, że jest informowana o sukcesach (27/32) swoich dzieci. Z kolei innego zdania było czworo rodziców (4/32), a jeden respondent nie wyraził opinii w tej kwestii. Podobnie o komunikowaniu, o trudnościach wypowiedziała się większość ankietowanych rodziców (24/32) stwierdzając, że jest informowana w tym zakresie. Natomiast zdania odmiennego było sześcioro rodziców (6/32), którzy stwierdzili, że nie są wystarczająco powiadamiani przez szkołę na temat trudności, jakie ma w szkole ich dziecko, a dwoje rodziców nie udzieliło odpowiedzi. Rodzice uczestniczący w wywiadzie stwierdzili, że uzyskane informacje są bardzo pomocne i są wyczerpujące, bowiem nauczyciele dostrzegają to, czego sami nie potrafią zaobserwować np. "...jak dziecko pracuje w grupie i jak zachowuje się w grupie rówieśniczej". Z obserwacji szkoły wynika, że w widocznym miejscu zamieszczone są informacje na temat terminów indywidualnych spotkań dyrektora i nauczycieli z rodzicami oraz podany jest kontakt telefoniczny i adres mailowy. Ponadto są informacje skierowane do rodziców na temat wychowania, jak również informacje o możliwości otrzymania różnych form pomocy społecznej. Zdaniem dyrektora rodzice w zależności od potrzeb mają możliwość skorzystania z pomocy pedagoga, z warsztatów psychologicznych doskonalących umiejętności wychowawcze, pomocy poradni psychologiczno - pedagogicznej oraz opieki świetlicowej dla dzieci. Ważną formą wsparcia rodziców w wychowaniu jest profilaktyka zachowań ryzykownych. Według dyrektora kluczową formą wsparcia rodziców w wychowaniu jest praca pedagoga, który udziela rodzicom wskazówek do pracy z dzieckiem w domu, pomaga w wypełnianiu dokumentów koniecznych do otrzymania pomocy socjalnej lub prawnej, omawia z rodzicami zalecane w opiniach i orzeczeniach formy pomocy, wspiera rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, prowadzi zajęcia wychowawcze z uczniami oraz organizuje spotkania i prelekcje dla rodziców i dzieci. Także ważna jest współpraca wychowawców z rodzicami, w trakcie których nauczyciele informują rodziców o sukcesach i trudnościach ich dzieci na spotkaniach ogólnych i podczas indywidualnych spotkań oraz rozmów telefonicznych. W przypadku problemów wychowawcy sugerują rodzicom, w jaki sposób można skorzystać z pomocy specjalistów, np. logopedy czy psychologa. Formą wspierania rodziców w wychowaniu jest prowadzenie świetlicy szkolnej, która zapewnia opiekę około 100 uczniom przed, w czasie i po lekcjach, stwarza warunki do wypoczynku, relaksu, zjedzenia posiłków i odrabiania zadań domowych. Szkoła również wspiera rodziców w wychowaniu poprzez realizację programu wychowawczego i profilaktycznego,

realizację szkolnego projektu "Bezpieczny Internet". Rodzice w ankietach najczęściej wskazują następujące formy wsparcia wychowawczego, jakie oferuje im szkoła: współpracę z wychowawcą (26/32) i nauczycielami (24/32), pośredniczenie szkoły w uzyskaniu pomocy z zewnętrznych instytucji np. poradni psychologiczno - pedagogicznej (20/32), pomoc pedagoga (29/32), logopedy (18/32) i psychologa (12/32), współpracę z dyrektorem (15/32), opiekę socjalną (12/32) i pomoc poradni psychologiczno - pedagogicznej (10/32). Za pomocne formy wsparcia rodzice uznali, m.in.: pomoc pedagoga i psychologa szkolnego, udzielanie rad i wsparcia przez nauczycieli (wychowawców) w sytuacjach problemowych, doradztwo w ramach indywidualnych lub grupowych spotkań z nauczycielem (wychowawcą).

Rodzice dzielą się opiniami na temat pracy szkoły oraz procesu nauczania, co wynika z informacji uzyskanych od dyrektora i ankietowanych nauczycieli, m.in.: podczas indywidualnych rozmów w ramach wyznaczonych godzin spotkań dla rodziców (25/26) i poza wyznaczonymi godzinami spotkań z rodzicami (24/26), w czasie zebrań z rodzicami (24/26), podczas ankietowania (24/26), przy okazji uroczystości, imprez klasowych i szkolnych (22/26), w trakcie spotkań zespołu ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej (8/26). Również poprzez dziennik internetowy (22/26), telefonicznie (17/26), poprzez pisemną informację, np. o ocenie półrocznej, rocznej (11/26) oraz przez platformę edukacyjną Fronter (8/26). Zdaniem dyrektora także w trakcie zebrań z Radą Rodziców i rodzicami chętnymi, które odbywają się 3 razy w roku oraz podczas zebrania organizowanego w maju dla rodziców dzieci, które przyjdą od września do szkoły. Podobną opinię wyraziła większość rodziców w ankiecie (24/32), która wskazała, że ma możliwość dzielenia się opiniami na temat funkcjonowania szkoły i że ich sugestie i uwagi są brane pod uwagę przy planowaniu działań szkoły (26/31). W trakcie wywiadu zgodnie z dyrektorem i nauczycielami wskazali przykłady dotyczące: opiniowania programu wychowawczego i profilaktyki, corocznego opiniowania kwestii mundurków, możliwości wyboru języka obowiązkowego i dodatkowego oraz wyposażenia szkoły w szafki uczniowskie w szatni i w klasach I - III. Większość rodziców uważa, że nauczyciele poświęcają im odpowiednią ilość czasu na kontakty z nimi (29/32). Troje rodziców (3/32) jest zdania odmiennego.

Rodzice uczestniczą w działaniach organizowanych przez szkołę i biorą udział w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Wypowiedzi nauczycieli, dyrektora oraz rodziców uczestniczących w trakcie wywiadu, a także przedstawionych do oglądu protokołów Rady Rodziców wskazują, że rodzice mieli wpływ na podział środków finansowych na dany rok szkolny (np. na organizację balu szóstoklasistów, na zakup podręczników). Decydowali o dniach wolnych od zajęć dydaktyczno - wychowawczych, o wyborze miejsca na zieloną szkołę i na wycieczki ("...przy podejmowaniu tej decyzji brali udział wszyscy rodzice") oraz o wyborze ubezpieczyciela. Również decydowali o dodatkowych zajęciach z matematyki i języka polskiego oraz podejmowali decyzje o organizacji zajęć wychowania fizycznego na basenie od klasy I. W trakcie wywiadu stwierdzili jednoznacznie, że: "...zawsze można przyjść z każdym pomysłem, do wychowawcy, do dyrektora szkoły". Oprócz tego, informacji o udziale rodziców w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły, dostarczyli także dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (26), którzy stwierdzili, że rodzice uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. Dyrektor dodał, że rodzice na zebraniach klasowych zostają zapoznawani z dokumentami wewnątrzszkolnymi. Dyrektor wskazał także, że rodzice podjęli decyzję o działalności organizacji harcerskiej ZHP i sekcji PCK na terenie szkoły. Wyrażali zgody na wykonywanie zdjęć i na udział uczniów w projektach unijnych, projektach zewnętrznych, konkursach, w zajęciach pozalekcyjnych, wycieczkach i realizowanych programach ("Dolnośląska szkoła liderem prokościowych zmian w polskim systemie edukacji", "Szklanka mleka", "Owoce w szkole"). Jednak ponad połowa ankietowanych rodziców (18/32), wskazała, że nie współuczestniczyła w podejmowaniu decyzji dotyczących życia szkoły. W trakcie wywiadu rodzice podali, że aktywnie włączali się w organizację imprez i uroczystości szkolnych (np.: Zabawa Karnawałowa, Andrzejki, Dzień Babci i Dziadka, Pasowanie na Pierwszaka, Mikołajki, Dzień Górnika) oraz akcji takich jak, np.: zbiórka nakrętek, zbiórka zużytych telefonów, w których wspólnie z dziećmi brali udział.

Poziom spełniania wymagania: B

Wymaganie: *Funkcjonuje współpraca w zespołach*

Komentarz:

Wyniki badania i wnioski z ewaluacji wewnętrznej wskazują, że szkoła tworzy warunki do zespołowego współdziałania nauczycieli i rozwiązywania problemów w realizacji przedsięwzięć na rzecz jej rozwoju. Wszyscy nauczyciele dokonują analizy efektów pracy zespołów stosując regularne procedury ewaluacyjne oraz uczestniczą w różnorodnych wewnętrznych i zewnętrznych formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy, które są, zdaniem dyrektora i wszystkich badanych, przydatne w praktyce.

Wypowiedzi dyrektora i nauczycieli w ankietach wskazują, że **nauczyciele są zaangażowani w pracę zespołów**. Wszyscy badani przedstawiciele grona pedagogicznego (26) podali, w pracę których zespołów są najbardziej zaangażowani. Najczęściej wymieniali zespoły: ds. organizacji imprez dla uczniów, rodziców lub nauczycieli (20 wskazań), do spraw ewaluacji wewnętrznej (18), programowy (17), wychowawczy i profilaktyczny (14), metodyczny (13), ds. zarządzania szkołą (11). Ponadto nauczyciele (21/26) wskazali zespoły: ds. pomocy psychologiczno - pedagogicznej (20), samokształceniowe w zakresie różnych przedmiotów (14), ds. diagnoz edukacyjnych (7), ds. bezpieczeństwa (5), ds. wystroju szkoły (4) czy ds. promocji szkoły (2). Prawie wszyscy ankietowani nauczyciele (24/26) stwierdzili, że w pracę zespołów angażują się wszyscy, jeden respondent (1/26) uważa, że większość oraz jeden, że angażują się pojedyncze osoby (1/26). Natomiast dyrektor twierdzi, że większość nauczycieli angażuje się w pracę zespołów w wysokim stopniu.

Zespoły analizują efekty swojej pracy. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) i dyrektor stwierdzili zgodnie, że zespoły, które działają w szkole, dokonują analizy efektów swojej pracy stosując regularne procedury ewaluacyjne. Nauczyciele w wywiadzie podali, że refleksyjnej analizy dokonują na bieżąco i w miarę potrzeb. Natomiast analizy według procedur szkolnych są dokonywane po I i II półroczu. Przykładem analiz są sprawozdania z pracy wychowawczej (zespół wychowawczy) oraz z realizacji pracy zespołów zadaniowych i samokształceniowych, opisujące to, co udało się zrealizować, co nie, zawierające sukcesy, jak również wnioski do dalszej pracy. Wyniki z analiz są prezentowane na zebraniach rady pedagogicznej i stanowią podstawę modyfikacji działań zespołów.

Dokonana analiza prowadzi do wniosku, że nauczyciele wspólnie planują działania w szkole opierając się na analizie efektów pracy zespołów. Dyrektor i wszyscy ankietowani nauczyciele (26) stwierdzają, że zdecydowaną większość (24/66) i większość (2/66) działań planują wspólnie z innymi nauczycielami, a także, że całość (23/26) i większość (3/26) planowania opiera się na analizie efektów pracy zespołów. Wszyscy badani nauczyciele (26) podali przykłady planowania wynikające z analizy efektów pracy zespołu ds. ewaluacji i zespołów przedmiotowych. Respondenci najczęściej wskazywali, że na podstawie analizy efektów pracy zespołu odbywa się:

- wybieranie obszarów do ewaluacji (23 wskazania),
- ustalanie harmonogramu/planu pracy zespołów (23),
- planowanie i organizacja konkursów szkolnych i międzyszkolnych, uroczystości szkolnych oraz imprez klasowych (22),
- badanie bezpieczeństwa w szkole (13),
- realizacja zadań z zakresu opieki, wychowania i profilaktyki (10).

Jako przykład opisali, iż w planie pracy zespołu humanistycznego w roku szkolnym 2011/12, po uwzględnieniu wniosków zawartych w sprawozdaniu z pracy zespołu w roku szkolnym 2010/11 i analizie wyników sprawdzianów po klasie VI, diagnoz klas IV i V Wydawnictwa Pedagogicznego Operon, podjęto decyzję o kontynuowaniu całorocznego projektu przedmiotowego "Pisać każdy może", mając na względzie dalszą poprawę efektów kształcenia w standardzie pisanie.

Wypowiedzi dyrektora, nauczycieli w ankietach i wywiadzie, dostarczają argumentów uzasadniających tezę, że **grono pedagogiczne wspólnie rozwiązuje problemy**. Według dyrektora problemy w szkole rozwiązywane są w różny sposób. W szkole obowiązuje instrukcja przyjmowania oraz rozpatrywania skarg i wniosków składanych do wszystkich organów i organizacji szkolnych. Przyjętą skargę lub wniosek rozpatruje dyrektor lub wyznacza osoby do rozwiązania problemu. Dyrektor szkoły raz w tygodniu spotyka się z wicedyrektorem szkoły i pedagogiem w celu omówienia sytuacji dydaktycznej i wychowawczo - opiekuńczej szkoły i podjęcia niezbędnych działań.

Problemy wychowawcze rozwiązywane są przez poszczególnych nauczycieli lub wychowawcę. W razie konieczności na wniosek wychowawcy lub pedagoga powoływany jest zespół z udziałem wicedyrektora lub dyrektora szkoły. Również większość ankietowanych nauczycieli (19/26) stwierdziła, że w rozwiązywaniu w pracy problemów pomagają im zespoły. Odmiennego zdania było sześć respondentów, a jeden (1/26) nie udzielił odpowiedzi na pytanie. Natomiast zdecydowana większość badanych nauczycieli (23/26) podała, że często korzysta z pomocy innych nauczycieli w rozwiązywaniu problemów, jeden (1/26) uważa, że bardzo często, a dwoje, że rzadko (2/26). W wywiadzie wskazani respondenci podali przykłady odwoływania się do pomocy zespołów w rozwiązywaniu problemów. Mówili, m.in. o:

- zwoływaniu zespołu pomocy psychologiczno - pedagogicznej, zespołu wychowawczego lub zespołów przedmiotowych i wspólnym podejmowaniu decyzji na temat sposobu pomocy uczniowi, który przejawia niewłaściwe zachowania lub ma trudności w nauce,
- pracy w zespołach przedmiotowych i zadaniowych, w których nauczyciele: wspólnie opracowują narzędzia pomiaru, dokonują wyboru programów nauczania i podręczników, planują wewnątrzszkolne doskonalenie zawodowe, organizują i realizują konkursy szkolne, międzyszkolne, zespołowo opracowują diagnozy i analizy wyników, analizują realizację podstawy programowej, programu wychowawczego, profilaktyki oraz wewnątrzszkolnego systemu oceniania i zachowania.

Warto dodać, że **nauczyciele uczestniczą w formach doskonalenia zawodowego dotyczących metod i form współpracy**, o czym świadczą wypowiedzi ich samych i dyrektora w ankiecie, zilustrowane stosowną dokumentacją. W opinii zdecydowanej większości badanych nauczycieli (23/26) w szkole odbyły się szkolenia wewnętrzne dotyczące metod i form współpracy/pracy zespołowej. Natomiast zdaniem dyrektora i trojga (3/26) ankietowanych nauczycieli były to też szkolenia zewnętrzne. Wszyscy nauczyciele (26) i dyrektor, stwierdzili zgodnie, że te formy doskonalenia są przydatne w praktyce oraz wskazali liczne przykłady tych szkoleń, które w ich opinii, dotyczyły doskonalenia metod i form współpracy. Wymienili, m.in. takie formy doskonalenia jak:

- Obowiązki i zadania pracowników pedagogicznych wynikających z nowych przepisów o pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz metody i formy współpracy zespołowej nauczycieli (20 wskazań),
- Wykorzystanie platformy edukacyjnej Fronter oraz poczty elektronicznej jako narzędzia komunikacji (17),
- Konsultacje w zespołach nauczycielskich na temat metod i form współpracy zespołowej przy realizacji projektów edukacyjnych (3),
- Nowa podstawa programowa w kontekście pracy zespołów przedmiotowych i ponadprzedmiotowych (2),
- Dynamika procesów grupowych - Etapy tworzenia się grupy oraz role psychologiczne jakie przybierają poszczególni jej członkowie. Model reagowania w sytuacji wymuszania i agresji werbalnej (2).

Wskazane formy doskonalenia zostały opisane w Planie Nadzoru Pedagogicznego w roku szkolnym 2011/12 w części "Wspomaganie - Doskonalenie zawodowe nauczycieli w roku szkolnym 2011/12" oraz Planie doskonalenia zawodowego nauczycieli na rok szkolny 2012/13. Również pracownicy niepedagogiczni stwierdzili, że uczestniczyli wspólnie z pracownikami pedagogicznymi w szkoleniach dotyczących doskonalenia pracy zespołowej, były to szkolenia z zakresu BHP, a ich celem było współdziałanie pracowników w zakresie udzielania pierwszej pomocy i zasad postępowania w czasie wypadku, a także zasad współpracy dotyczących niwelowania niewłaściwych zachowań uczniów.

Poziom spełnienia wymagania: B

Z przeprowadzonego badania wynika, że w szkole sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny, a wnioski wynikające z jego realizacji są wykorzystywane w planach pracy na dany rok szkolny, planach nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły, planach pracy zespołów samokształceniowych i zadaniowych oraz poszczególnych nauczycieli. Wszyscy nauczyciele są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną, która jest prowadzona z udziałem zespołów, a rekomendacje wynikające z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego służą do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły, takich jak stworzenie platformy edukacyjnej Fronter - wirtualnego środowiska nauczania - uczenia się oraz uzyskanie w grudniu 2012r. Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły.

Też, że nauczyciele angażują się w realizację ewaluacji wewnętrznej oraz prowadzona jest ona z udziałem zespołów, uzasadniają wypowiedzi dyrektora w wywiadzie i grona pedagogicznego w ankiecie. Dyrektor stwierdził, że w celu zaangażowania nauczycieli do prowadzenia ewaluacji wewnętrznej wspomagał zespoły w wypełnianiu przez nich zadań poprzez organizowanie szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych w zależności od zgłaszanych potrzeb oraz zakup i pozyskanie niezbędnej literatury. Stosował system motywujący: dodatki motywujące, nagrody Dyrektora czy wnioski o nagrodę Prezydenta Miasta Lubina. Wszyscy ankietowani nauczyciele (26) stwierdzili, że są zaangażowani w ewaluację wewnętrzną. Większość z nich uważa ten proces badawczy za niezbędny i robi to dla poprawienia jakości własnej pracy (20/26) oraz twierdzi, że ewaluacja jest zwyczajem panującym w szkole (17/26). Nauczyciele wskazali, że ich zaangażowanie w ewaluację wewnętrzną polega głównie na: dostarczaniu informacji poprzez, m.in. udział w wywiadach i wypełnianie ankiet oraz opracowywaniu narzędzi badawczych, analizowaniu danych, wyników, wniosków i raportów. Również niemal wszyscy ankietowani nauczyciele (24/26) wskazali, że uczestniczą w pracach zespołu prowadzącego ewaluację wewnętrzną, który został powołany Zarządzeniem nr 18/2012 Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie z dnia 31 sierpnia 2012r. Odmiennego zdania było dwoje respondentów (2/26).

Wypowiedzi dyrektora i nauczycieli w wywiadach oraz analiza stosownej dokumentacji wskazują, że **wyniki wewnętrznego nadzoru pedagogicznego są wykorzystywane do planowania pracy szkoły**. Dyrektor stwierdził, że wnioski z nadzoru pedagogicznego są formułowane i poddawane pod głosowanie na radzie pedagogicznej i następnie wprowadzane do realizacji w następnym roku szkolnym w planach pracy: rocznym planie pracy szkoły, planie nadzoru pedagogicznego, planach pracy zespołów samokształceniowych i zadaniowych, planie pracy pedagoga, planach pracy świetlicy szkolnej i planie pracy biblioteki szkolnej. Dyrektor i nauczyciele wymienili zgodnie przykłady wniosków sformułowanych w wyniku nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2010/11 w dokumencie: "Sprawozdanie ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego dyrektora szkoły wykonanego w roku szkolnym 2010/11 w Szkole Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie", które zostały ujęte w procesie planowania i wdrożone w roku szkolnym 2011/12. Rekomendacje dotyczyły, m.in:

- opracowania i wdrożenia systemu organizacji pomocy psychologiczno - pedagogicznej według nowych przepisów oraz przeprowadzenia dla nauczycieli cyklu szkoleń na temat "Obowiązki i zadania pracowników pedagogicznych wynikających z przepisów o pomocy psychologiczno - pedagogicznej",
- udoskonalenia Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania i Przedmiotowego Systemu Oceniania oraz procedur przepływu informacji między nauczycielami a rodzicami,
- wypracowania nowego Programu Wychowawczego Szkoły i Programu Profilaktyki uwzględniających wyniki ewaluacji wewnętrznej.

Wskazane wnioski z nadzoru zostały wprowadzone do Roczno Planu Pracy Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie "Szkoła z pasją" na rok 2011/12 oraz do Planu Nadzoru Pedagogicznego Dyrektora szkoły na rok szkolny 2011/12. Przedstawiciele grona pedagogicznego dodali, że rekomendacje zostały uwzględnione w planach pracy zespołu wychowawczego, rozkładach materiału opracowywanych przez nauczycieli, Planach Działań Wspierających, Programie Wychowawczym Szkoły i Programie Profilaktyki.

Z informacji uzyskanych od dyrektora i nauczycieli wynika, że **wnioski z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego przyczyniają się do wprowadzania prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły**. Zdaniem wszystkich ankietowanych nauczycieli (26) wnioski płynące z nadzoru pedagogicznego są w pełni uwzględniane we wprowadzaniu zmian w funkcjonowaniu szkoły. Dyrektor i nauczyciele w wywiadzie podali przykładowe wnioski, które zostały uwzględnione w pracy szkoły, a wynikały z wewnętrznego nadzoru pedagogicznego. Między innymi wskazali, że w celu wdrożenia rekomendacji dotyczącej wspierania nauczycieli

w realizacji innowacji pedagogicznych i nowatorskich rozwiązań programowych w edukacji z wykorzystaniem platformy edukacyjnej Fronter i dziennika elektronicznego, w roku szkolnym 2012/13 podjęto następujące działania:

- zorganizowano doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie wdrażania innowacji pedagogicznych i nowatorskich rozwiązań programowych: "Zasady postępowania przy zgłaszaniu eksperymentu pedagogicznego do Ministerstwa Edukacji Narodowej", "Zasady postępowania przy zgłaszaniu innowacji pedagogicznych do Kuratorium Oświaty we Wrocławiu", "Uczeń dobry czy zły - diagnozowanie i projektowanie procesu kształcenia. System opieki psychologiczno - pedagogicznej dla uczniów zdolnych w zakresie diagnostyki, orzecznictwa i oferty edukacyjnej", "Wykorzystywanie technologii komputerowych i informatycznych w pracy nauczyciela",
- realizowano doskonalenie nowatorskich rozwiązań programowych w nauczaniu,
- projektowano i wdrażano indywidualne programy rozwojowe dla uczniów,
- efektywnie wykorzystywano platformę edukacyjną Fronter na wszystkich płaszczyznach funkcjonowania szkoły oraz wdrożono dziennik elektroniczny,
- dzielono się wiedzą i doświadczeniami z nauczycielami i dyrektorami szkół uczestniczących w projekcie "Dolnośląska e - szkoła" poprzez opublikowanie filmów instruktażowych w zakresie: "Testico - wykorzystanie systemu szybkiej odpowiedzi w pracy nauczyciela" czy "Prezentacja dobrych praktyk z wykorzystaniem platformy edukacyjnej i dziennika elektronicznego".

Prorozwojowe zmiany w funkcjonowaniu szkoły to, zdaniem dyrektora i nauczycieli: uzyskanie w grudniu 2012r. Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły, rozwój kompetencji kluczowych uczniów, w szczególności kompetencji informacyjnych i komunikacyjnych oraz stworzenie platformy edukacyjnej Fronter - wirtualnego środowiska nauczania - uczenia się, pracy własnej i zespołowej, tworzenia i wykorzystywania materiałów edukacyjnych oraz administrowania procesem kształcenia. W opinii nauczycieli zrealizowane wnioski miały wpływ na rozwój szkoły, bowiem: poprawiono wizerunek szkoły w środowisku, w większym stopniu zaangażowano uczniów w procesy edukacyjne oraz usprawniono przepływ informacji między nauczycielami, rodzicami i uczniami poprzez efektywne wykorzystanie platformy i wdrożenie dziennika elektronicznego.

Wdrożenie prorozwojowych zmian w funkcjonowaniu szkoły w zakresie stworzenie platformy edukacyjnej Fronter - wirtualnego środowiska nauczania - uczenia się oraz dzielenie się dobrymi praktykami w tym obszarze z nauczycielami innych szkół, świadczy o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie*

Komentarz:

Wyniki badania wskazują, że w szkole systematycznie są podejmowane wszechstronne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie. Wynikają one z założeń Planu Rozwoju Szkoły na lata 2010 - 2014, efektywnej współpracy z organem prowadzącym i instytucjami lokalnymi oraz wdrażania projektu "Dolnośląska e - szkoła".

W toku badania uzyskano informacje, które pozwalają na stwierdzenie, że **warunki lokalowe i wyposażenie szkoły umożliwiają realizowanie podstawy programowej i przyjętych w szkole programów nauczania.** W opinii dyrektora i zdaniem niemal wszystkich (25/26) ankietowanych nauczycieli warunki lokalowe, którymi szkoła dysponuje są wystarczające do realizowania podstawy programowej i przyjętych w szkole programów. Również zdaniem większości ankietowanych rodziców (25/32) warunki lokalowe w szkole są odpowiednie, natomiast siedmiu badanych (7/32) dostrzega nieliczne braki. Obserwacja szkoły oraz wypowiedzi rodziców i partnerów wskazują, że warunki lokalowe w szkole są bardzo dobre. W ich opinii, mocne strony szkoły to:

- lokalizacja szkoły w bezpiecznym miejscu otoczonym zielenią,
- 16 przestronnych, wyremontowanych sal lekcyjnych wyposażonych, m.in. w: 16 rzutników multimedialnych, 13 tablic interaktywnych, komputery z dostępem do Internetu, sprzęt audiowizualny,

- przestronne hole i korytarze oraz dwie świetlice (odrębna dla uczniów klas I),
- zmodernizowany blok żywieniowy i wysoki standard sanitariatów,
- gabinet pedagoga i logopedy oraz profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- biblioteka z czytelnią i Centrum Informacji Multimedialnej,
- dwie sale gimnastyczne (motoryki - mała i duża), plac zabaw, boisko wielofunkcyjne,
- dwie pracownie komputerowe stacjonarne i dwie pracownie mobilne laptopowe,
- oddzielenie zajęć w klasach I - III (I piętro) i klas IV - VI (II piętro),
- odrębne szatnie dla klas I - III i IV - VI wyposażone w szafki dla ucznia.

W opinii dyrektora, rodziców i partnerów w szkole nie ma braków lokalowych. Zarówno dyrektor, jak i niemal wszyscy ankietowani nauczyciele (25/26) uważają, że wyposażenie w pomoce dydaktyczne jest wystarczające. Również obserwacja zajęć i wypowiedzi rodziców w wywiadzie wskazują, że wyposażenie szkoły jest bardzo dobre. W klasach są indywidualne szafki dla ucznia i ławki dostosowane do wzrostu, tablice interaktywne, nowe meble, laptopy dla nauczyciela i ucznia oraz projektory multimedialne. Z obserwacji wszystkich zajęć (10) wynika, że wyposażenie klas umożliwiło realizację założonych celów lekcji, bowiem w trakcie lekcji nauczyciele wykorzystywali różnorodne pomoce dydaktyczne, np.: tablice interaktywne, filmy edukacyjne, mapy, plansze edukacyjne, rzutniki multimedialne czy komputery z dostępem do Internetu.

Dokonana analiza badawcza prowadzi do wniosku, że **w szkole podejmowane są skuteczne działania wzbogacające warunki lokalowe i wyposażenie dydaktyczne, zgodnie z istniejącym planem polepszania warunków realizacji przyjętych w placówce programów nauczania.** Dyrektor stwierdził, że w szkole istnieje plan utrzymania lub polepszenia warunków lokalowych, który korygowany jest okazjonalnie ("Plan inwestycyjny 2013 - Szkoła Podstawowa nr 9 w Lubinie - budowa infrastruktury informatycznej", "Plan Rozwoju Szkoły Podstawowej nr 9 im. Stefanii Sempołowskiej w Lubinie na lata szkolne 2010 - 2014"). Dyrektor opisał w ankiecie trzy przykłady zmian wynikających z planu wzbogacania warunków lokalowych i wyposażenia szkoły. Wymienił: rozbudowę infrastruktury informatycznej w szkole, wymianę instalacji elektrycznej w budynku szkoły oraz zakup 3 tablic interaktywnych, aby każda sala lekcyjna była już wyposażona w nowoczesne technologie ICT. Również zdaniem przedstawiciela organu prowadzącego w szkole planuje się wymianę instalacji elektrycznej w budynku szkoły. W opinii dyrektora, wyrażonej w ankiecie, w ostatnich kilku latach we współpracy z Gminą Miejską Lubin: wykonano termomodernizację, wybudowano nowe boiska, plac zabaw dla dzieci, nowe ogrodzenie, przystosowano bazę w edukacji wczesnoszkolnej do przyjęcia dzieci sześciolatek, jak również przeprowadzono gruntowne remonty budynku i pomieszczeń, w tym ciągów komunikacyjnych i kuchni. Ponadto wymieniono wyposażenie na nowe. Do klas zakupiono nowe meble, np. w edukacji wczesnoszkolnej - szafki indywidualne dla uczniów. W każdej klasie jest projektor multimedialny i w ponad 81% gabinetach tablice interaktywne. Oprócz tego, zdaniem partnerów i dyrektora, udział szkoły w projekcie "Dolnośląska e - szkoła" wzbogacił placówkę o nowoczesne środki dydaktyczne, takie jak: 2 pracownie mobilne laptopowe (20 komputerów) z oprogramowaniem dla uczniów, 1 pracownię multimedialną z oprogramowaniem (tablica interaktywna z podstawą jezdnią, projektor multimedialny, laptop), wizualizer, system Testico, laptopy dla nauczycieli z oprogramowaniem (5 sztuk). Rodzice także stwierdzili, że współpracują ze szkołą przy poprawianiu warunków lokalowych i wyposażenia, ponieważ: zazieleniają klasy i atrium, przynoszą materiały do zajęć edukacyjnych oraz zakupują środki higieniczne dla dzieci w klasach. Natomiast uczniowie podczas wywiadu podkreślali, że ich zdaniem mocne strony szkoły w kontekście warunków lokalowych i wyposażenia to: duża liczba tablic interaktywnych w klasach, stołówka i atrium, dużo zieleni wokół szkoły, sala gimnastyczna i boisko wielofunkcyjne oraz wyposażenie sal lekcyjnych, np. matematycznej w przybory i laptopy, a przyrodniczej w mikroskopy.

Systematyczna, celowa i kompleksowa modernizacja bazy lokalowej i wyposażenia szkoły ukierunkowana na umożliwienie stosowania wszystkich zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego, ze szczególnym uwzględnieniem wdrażania edukacji wczesnoszkolnej i nowoczesnych technologii informatyczno - komunikacyjnych w I i II etapie edukacyjnym, świadczy o bardzo wysokim poziomie spełniania wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. W szkole przeprowadzana jest analiza wyników sprawdzianu zewnętrznego, różnymi metodami, które mają na celu poprawę jakości kształcenia. Dzięki pracy nauczycieli dzieci są przygotowywane do podjęcia nauki w gimnazjum, choć zdaniem połowy ankietowanych rodziców przygotowanie do dalszego etapu edukacji wymaga korzystania z korepetycji lub innych zajęć poza szkołą.
2. Wdrażanie wniosków z analizy osiągnięć uwzględniających możliwości rozwojowe uczniów, indywidualizowanie procesu edukacji z dzieckiem zdolnym i mającym trudności w nauce oraz stosowanie nowoczesnych środków dydaktycznych powoduje, że uczniowie chętnie uczestniczą w realizowanych przez szkołę przedsięwzięciach i konkursach, osiągając wymierne sukcesy.
3. Koncepcja pracy szkoły, oparta o program rozwoju opracowany przez nauczycieli, ukierunkowana na podniesienie poziomu nauczania poprzez wprowadzanie nowatorskich i twórczych metod nauczania oraz rozwój kompetencji informatycznych i komunikacyjnych uczniów, zaowocowała uzyskaniem przez szkołę Certyfikatu Innow@cyjnej Szkoły.
4. Realizacja różnorodnych zajęć pozalekcyjnych metodami interaktywnymi i wyposażenie szkoły w nowoczesny sprzęt informatyczny w ramach projektów: "Dolnośląska szkoła liderem pro jakościowych zmian w polskim systemie edukacji", "Dolnośląska e - szkoła" przyczyniło się do rozwoju kompetencji kluczowych uczniów, wyrównywania ich szans edukacyjnych oraz stworzenia platformy edukacyjnej Fronter - wirtualnego środowiska nauczania - uczenia się, pracy własnej i zespołowej, tworzenia i wykorzystywania materiałów edukacyjnych, jak również administrowania procesem kształcenia.
5. Spójny system oddziaływań wychowawczych opisany w obowiązujących w szkole procedurach, Programie Wychowawczym Szkoły, Programie Profilaktyki, wpływa na kształtowanie postaw społecznych, ekologicznych i zdrowotnych oraz jest aprobowany przez większość rodziców (28/32) i dzieci (28/35), które stwierdziły, że nauczyciele traktują je sprawiedliwie.
6. Przestrzeganie obowiązujących zasad w szkole jest przez uczniów akceptowane, czego wyrazem jest m.in. codzienne noszenie mundurków szkolnych.
7. Współdziałanie nauczycieli w zespołach samokształceniowych i zadaniowych oraz profesjonalny nadzór pedagogiczny sprawowany przez dyrektora wpływa korzystnie na doskonalenie procesów dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz przyczynia się do wprowadzania prorozwojowych zmian w zakresie doskonalenia systemu opieki nad uczniami zdolnymi, wdrażania nowoczesnych technologii, przepływu informacji i promowania szkoły w środowisku.
8. Szkoła postrzegana jest jako dbająca o jakość uczenia się i dobre relacje z różnymi podmiotami działającymi na rzecz oświaty, ponieważ sama jest kreatorem wielu inicjatyw społecznych oraz włącza się do działań proponowanych przez lokalne środowisko.
9. Szkoła we współpracy z organem prowadzącym i instytucjami zewnętrznymi systematycznie modernizuje bazę lokalową i dydaktyczną, tworząc optymalne warunki do wszechstronnego rozwoju ucznia i pracy nauczycieli.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	B
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	B
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	B
Obszar: Procesy	
Szkoła lub placówka ma koncepcję pracy	A
Oferta edukacyjna umożliwia realizację podstawy programowej	B
Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany	B
Procesy edukacyjne są efektem współdziałania nauczycieli	B
Kształtuje się postawy uczniów	B
Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans edukacyjnych	B
Obszar: Środowisko	
Wykorzystywane są zasoby środowiska na rzecz wzajemnego rozwoju	B
Wykorzystywane są informacje o losach absolwentów	C
Promowana jest wartość edukacji	A
Rodzice są partnerami szkoły	B
Obszar: Zarządzanie	
Funkcjonuje współpraca w zespołach	B
Sprawowany jest wewnętrzny nadzór pedagogiczny	A
Szkoła lub placówka ma odpowiednie warunki lokalowe i wyposażenie	A

Raport sporządzili:

- Jolanta Małek-Kot
- Danuta Szetelnicka

Kurator Oświaty:

.....